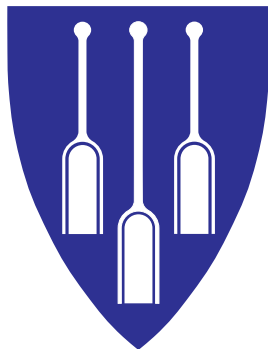

Lom kommune

Årsmelding 2009 frå Lom kommune

Gjestfritt og nyskapande

Innhaldet i årsmelding 2009:

Innleiing	3
Ordføraren sine kommentarar	6
Administrasjonssjefen si vurdering	7
Politisk organisering og saker	8
Personal og organisasjon	9
Økonomisk oversyn	11
Oversikt frå tenesteområda:	16
Notar til rekneskapen	50
Revisjonsmelding	71

Årsmelding 2009

Lom kommune

Lom kommune

Midtgard

2686 Lom

Telefon: 6121 7300

Faks: 6121 7301

Epost: post@lom.kommune.no

<http://www.lom.kommune.no>

1 Innleiing	3	Notar til rekneskapen	50
1.1 Nokre fakta om Lom	3	Note 1 Prinsipp for rekneskapen	50
1.2 Om året 2009	3	Note 2 Endring i arbeidskapital	51
1.3 Hendingar og utviklingstrekk i 2009	4	Note 3 Pensjon	51
2 Leiarane om året 2009	6	Note 4 Garantiansvaret til kommunen	53
2.1 Gå i flokk	6	Note 5 Aksjar og andelar i varig eige	53
2.2 Administrasjonssjefen si vurdering	7	Note 6 Avsetning og bruk av fond	53
3 Politisk organisering og saker	8	Note 7 Kapitalkonto	54
3.1 Saker og utval	8	Note 8 Interkommunalt samarbeid	55
3.2 Endringar i Kommunestyret og Formannskapet	8	Note 9 Spesifikasjon av vesentlege postar	55
3.3 Budsjettutvalet	8	Note 10 Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar	55
3.4 Saksutval for pleie og omsorg	8	Note 11 Anleggsmidlar (eigedomar og utstyr)	55
4 Personal og organisasjon	9	Note 12 Finansiering av prosjekt i investeringsrekneskapen	56
4.1 Endringar i administrativ organisering i 2009	9	Note 13 Lånegjeld pr. 31.12.2009	60
4.2 Tilsette	9	Note 14 Langsiktig gjeld	61
4.3 Seniorpolitisk plan	9	Note 15 Meir- eller mindreforbruk	61
4.4 Sjukefråvær	9	Note 16 Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar	62
4.5 Likestilling	10	Note 17 Tilhøve ved slutten av rekneskapsåret	62
4.6 Verneombod og tillitsvalde i fagorganisasjonane	10	Note 18 Konto for skattetrekk	62
5 Økonomisk oversyn	11	Note 19 Kyrkjeleg råd - økonomiske tilhøve	62
5.1 Økonomi	11	Note 20 Årsverk og løn og godtgjersle	63
5.2 Balansert målstyring	15	Note 21 Tap og tapsavsetningar for kommunale krav	63
5.3 Det totale målekartet for Lom kommune	15	Note 24 Avviksforklaring	64
6 Oversikt frå tenesteområda	16	Note 22 Netto driftsresultat	64
6.1 Oversikt frå Staben til administrasjonssjefen	16	Note 23 Tiltakspakka til regjeringa	64
6.2 Oversikt frå Støttefunksjonen	19	Note 25 Sjølvkostområde	66
6.3 Oversikt frå Loar skule	23	Note 26 Disposisjonsfondet	66
6.4 Oversikt frå Garmo oppvekstsenter	26	Note 27 Kraftfondet	68
6.5 Oversikt frå Lom ungdomsskule	29	Note 28 Heimfallsfondet	69
6.6 Oversikt frå Loar barnehage	32	Note 29 Kapitalfondet	70
6.7 Oversikt frå Miljø, teknisk og næring	35	Revisjonsmelding	71
6.8 Oversikt frå Helse og velferd	39		
6.9 Oversikt frå Institusjonsbasert omsorg	44		
6.10 Oversikt frå Heimebasert omsorg	47		

1 Innleiing

1.1 Nokre fakta om Lom

Midt i Ottadalen ligg fjellbygda Lom. Dei høgaste fjelltoppane i Noreg finn du her, og meir enn halvparten av Jotunheimen nasjonalpark ligg i Lom. Kommunesenteret Fossbergom er eit moderne bygdesenter der dei fleste har sitt arbeid i reiseliv, handel og tenesteyting. Kultur og miljø vert teke vare på, og ein set si ære i å kunne tilby tradisjonsrike produkt.

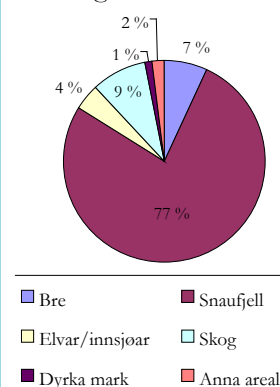
Fossbergom står fram som ein tettstad med særpreg, og politikarane i Lom har heile tida lagt stor vekt på byggeskikk og lokale tradisjonar. Lom Stavkyrkje frå ellevehundretalet er ei av dei vakraste stavkyrkjene i landet. Mange tusen turistar er

innom i løpet av året, og samstundes er kyrkja i bruk som hovudkyrkje.

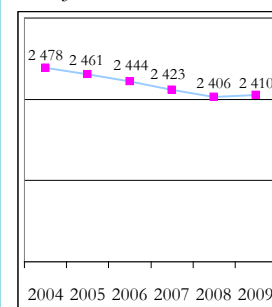
Jord- og skogbruk er største enkeltnæringa i Lom. Høve til hausting av utmarksressursar ved beiting og setring er avgjerande for dei jamnt over små gardane. Gardsturisme er eit nytt satsingsområde – nokre driv overnattingsverksemd – andre satsar på ny bruk av setrene.

Lom har eit areal på 1 945 km² - og til 2 410 innbyggjarar (31.12.2009) er det god plass! Meir enn 90% av arealet er høgfell over 900 m.o.h., 1% er dyrka jord og 4% er produktiv skog.

Fordeling av arealet i Lom

Folketalet ved utgangen av året frå 2004 til 2009

1.2 Om året 2009

Her er nokre utdrag frå administrasjonssjefen si vurdering av året 2009.

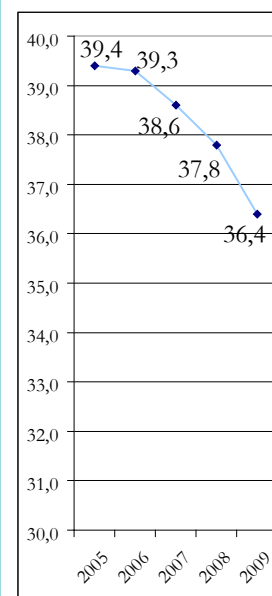
Du kan lese heile vurderinga på side 7.

- ”Det økonomiske resultatet i Lom kommune er tilfredsstillande. På nytt går det klart fram at kommunen legg stor del av inntektene i drift. Dette kjem klarast til uttrykk ved eit negativt brutto driftsresultat og positivt netto driftsresultat.”

- ”Situasjonen i Lom kommune i dag er at vi brukar større økonomiske ressursar på dei fleste tenestene enn kommunar det er naturleg å samanlikne seg med.”

- ”Kommunen blir og utfordra på nye samfunnsoppgåver som følgje av klare utviklingstrekk. Ei av dei definitivt største utfordringane våre er knytt til den såkalla eldrebølga. Grunnlaget for å møte denne blir forventa lagt i samhandlingsreformen. For Lom kommune sitt vedkomande blir denne forventa å gje utslag frå om lag 2020. Vi har tilsynelatande bra med tid fram til det, men må planlegge godt for å møte dette.”

Utvikling i eigenkapitalprosent

1.2.1 Nokre sentrale tal frå driftsrekneskapan

Utvikling av driftsresultat frå 2005 til 2009: (tal i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
Sum driftsinntekter	133 672	150 050	156 525	161 836	177 075
Sum driftsutgifter	135 691	150 779	153 860	168 850	181 225
Brutto driftsresultat	-2 019	-729	2 666	-7 015	-4 150
Reultat eksterne finanstransaksjonar	3 347	5 195	1 906	4 098	3 210
Motpost avskrivningar	4 809	6 865	7 468	8 012	8 299
Netto driftsresultat	6 139	11 331	12 040	5 095	7 359

1.3 Hendingar og utviklingstrekk i 2009

1.3.1 Hamsunjubileet prega 2009

150-årsminnet for fødselen til forfattere Knut Hamsun vart markert i Lom og Vågå frå 31. juli til 8. august 2009. Nobelprisvinnaren vart feira m.a. gjennom konsertar, teater, litteraturseminar, kunstutstillingar, kulturvandringar og avdukinga av Hamsun-statuen på Skultbakken.

Spektakulær framsyning på Sognefjellet

Den offisielle opninga av jubileet var framsyninga på Sognefjellet 1. august av "Å Isak! Hamsun på tvers av tida". Under regi av Kjersti Horn framførte Ane Dahl Torp, Liv Bernhoft Osa, Marit Østbye og

35 lokale aktørar ein tekstleg og musikalsk refleksjon over Markens Grøde og Hamsun. 600 tilskodarar fann vegen opp på fjellet den dagen, og naturen viste seg frå si aller beste side.

Utstillingar

Det var fleire utstillingar i Lom og Vågå i samband med jubileet. Her kan vi nemne utstillinga til den kjende målarer og Hamsun-tolkaren Karl Erik Harr. Han hadde ei godt

besøkt utstilling i Steinfjøset i Lom kor han presenterte teikningar og mange nye måleri inspirert av Hamsun sin diktning.

Avduking av Skule Waksvik sin statue av den eldre Hamsun

2. august vart Skule Waksvik sin statue av den eldre Hamsun avduka på Skultbakken i Vågå, ei hending mange var nyfikne på. I forkant var det konsert med gruppa "Vandrerne", fingermat ved Arne Brimi og foredrag ved

Ivar Teigum. Det vart ein dag både vertskap og arrangørar kan sjå attende på med glede. Det var godt besøk, sol og strålende vær og heile dagen vart avslutta med ei vandring frå Skultbakken til Garmostrødet.

Fødselsdagen 4. august vart markert i Garmo

Sjølve fødselsdagen, 4. august, vart minna med ei kyrkjeleg markering på gamle Garmo kyrkjegard, kransnedlegging og tale ved

Hamsun-bautaen på Garmostrødet, før det heile vart avslutta med konsert på Uppigard Garmo.

Litteraturseminar

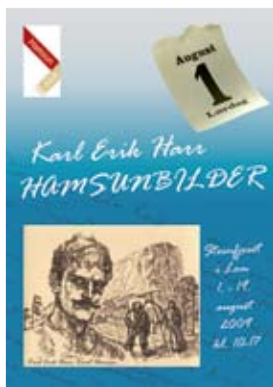
Deltakarane på seminaret på Loar skule kom med gode attendemeldingar. Det vart tankar

om Hamsun både frå eit lokalhistorisk, norsk, kinesisk og russisk perspektiv.

Avslutning i Presthaugen

5. august vart "Diktarplagar – På gjengrodde stier" urframført i Presthaugen i Lom. Heile hamsunjubileet i Lom og Vågå vart avslutta med konsert med gruppa "Vamp" i Presthaugen 8. august.

Det vart selt om lag 1 600 billetter til 15 arrangement, i tillegg til godt besøk på alle kunstutstillingane og gratisarrangementa.

1.3.2 Vellukka nettsatsing

Seks stjerner til den nye nettstaden vår

Lom kommune lanserte nye nettsider 13. oktober i år. I den årlege undersøkinga av kvalitet på offentlege nettstader fekk vi seks stjerner av seks moglege. Totalt kom vi på åttande plass av 684 undersøkte nettstader, og vi vart best i Oppland.

Vi la ned mykje arbeid i å utforme nettsidene slik at dei skulle vera tilgjengelege for alle. Vi er difor godt nøgde med at vi i den viktigaste kategorien (tilgjengelegheit) fekk 30 av 31 poeng. Totalt oppnådde vi 87 av 99 moglege poeng (88%).

Nettprat - Raske spørsmål og raske svar

Du kan koma i kontakt med oss på mange forskjellige vis. Vi har døgnopne sentralbord, vi er tilgjengelege på e-post, og du kan sjølvsagt også koma innom kommunen.

Med lanseringa av nye heimesider kan du no også ta kontakt med oss ved hjelp av **nettprat**.

Løysinga passar best for konkrete spørsmål. Om du ønskjer det, kan du få tilsendt ein kopi av dialogen på e-post.

Servicetorget er tilgjengeleg for nettprat i opningstida. Ordførar Simen Bjørgen er og tilgjengeleg når han har moglegheit for det.

Prøv nettprat neste gang du er innom nettsida!

Sjå også innom www.lom.no

På <http://www.lom.no> finn du m.a.:

- informasjon om Lom, attraksjonar og bygda
- lag, organisasjonar, aktivitetar og arrangement
- prosjektet "Liv i Lom" og nasjonalparklandsbyen.

Undervegs i arbeidet med nye heimesider var det eit viktig mål å få til ein oversiktleg nettstad med det aller viktigaste innhaldet lett tilgjengeleg.

Den 13. oktober var lanseringsdato. På kommunenettstaden er det tilgang til elektroniske skjema, og du finn informasjon om kommunale tenester, politikk og saker,

organiseringa i kommunen og aktuelle nyheiter.

Samstundes med den nye kommune-nettstaden lanserte vi også nettstaden

<http://www.lom.no>.

Her har vi "plassert alt det andre" som er viktig, men som ikkje direkte er ein del av kjerneverksemda.

2 Leiarane om året 2009

2.1 Gå i flokk

Bandet Hellbillies frå Ål i Hallingdal har ved fleire høve hatt konsertar i Lom. Det er ein spesiell song som eg tykkjer kan høve godt som illustrasjon for mitt innlegg til årsmeldinga for 2009. Songen heiter gode spørsmål.

Det andre verset er slik:

Dei fleste dei følger ei bjelleku

Hvis andre går fysts, blir det mindre styr.

Då slepp du tenke og passe på,

bjella fortel kor du no må gå.

So kan du rangle med der dei andre gå te, og la det skje.

Går det gale er det ingen som ser på deg.

Lom er ein kommune som tørr gå nye vegar. Vi går ikkje nødvendigvis etter bjøllekua. Eller der andre har gått før, for den saks skuld. Visjonen gjestfri og nyskapande legg til rette for at vi kan ta utradisjonelle grep. Og det gjer vi. Ein kan trekkje mange saker som dokumenterer denne gjestfrie og nyskapande visjonen. Mange av dei nye tiltaka, som Klimapark 2469 og Lom som nasjonalparklandsby, har også brei støtte i befolkinga.

Det same gjeld dei nye grep som vi har lagt til rette for i tenesteutviklinga. Fylkesmannen sin fornyingspris er eit prov på at dette ikkje er prat, men også noko som materialiserer seg i konkret handling.

Men det er klart det hadde vore meir lettvint å gå etter andre. På merka veg. Det hadde likevel ikkje vore like utfordrande og interessant. Difor merkar eg at visjonen og dei konkrete tiltaka den utleier får større og større oppslutnad både i kommunal organisasjon og i lokalsamfunnet elles. Eg vonar den vil stå som ei leiestjerne også framover.

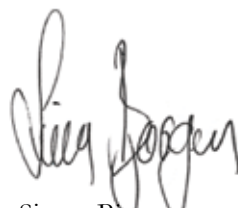
For det er ikkje sikkert at det beste er at alt skal vere som det har vore før.

Sjølve årsmeldinga som du no held i hendene, er også eit utslag av dette. Sjølv om det ikkje er nytt av året, er det framleis slik at vi måler tenestene kommunen yter med fleire indikatorar enn berre kroner og øre. Vi set konkrete mål for kvart einskild område og måler resultatane mellom anna gjennom aktiv bruk av brukar- og medarbeidarundersøkingar. Det blir nokre skjema å fylle ut, men vi er heilt avhengige av ærlege og utfyllande attendemeldingar for å kunne utvikla oss vidare.

Dette kan du lese meir om i årsmeldinga under dei ulike tenesteområda.

Eg er særst stolt over alle tilsette i kommunen, som ikkje berre legg ned ein stor innsats på sin arbeidsplass, men som også er framifrå ambassadørar for bygda og regionen. Det same gjeld alle politikarane. Ein kjenner ei stor takksemnd for å vere bidragsytar på eit slikt lag.

I det eg ser fram til nye utfordringar i 2010, vil eg avslutningsvis takke alle for godt samarbeid i 2009.

Simen Bjørgen
ordfører

Ordfører Simen Bjørgen

2.2 Administrasjonssjefen si vurdering

Det økonomiske resultatet i Lom kommune er tilfredsstillende. På nytt går det klart fram at kommunen legg stor del av inntektene i drift. Dette kjem klarast til uttrykk ved eit negativt brutto driftsresultat og positivt netto driftsresultat. Dette understrekar ei klar utfordring for å halde fram effektivisering av drift for å skape grunnlag for satsing på nye driftsoppgåver og ikkje minst investerings-tiltak. Situasjonen i Lom kommune i dag er at vi brukar større økonomiske ressursar på dei fleste tenestene enn kommunar det er naturleg å samanlikne seg med. Det er derfor positivt å registrere at lånegjelda utanom pensjonsforpliktingar er redusert. Årsaka til dette er m.a. små investeringar i året.

Dialog og tilgjenge

Eg er glad for attendemeldinga vi har fått på ny heimesideløysing. Det er gjort eit godt arbeid på tvers i organisasjonen vår for å få til dette. Eg vil spesielt nemne høgda samhandlingsmoglegheit ved bruk av nettpat. Dette er ei utvikling vi må vera budde på vil halde fram ved at såkalla sosiale media vil utvikle seg vidare. Ikkje minst er dette viktig for å tilfredsstille forventningar frå nye og framtidige lomverar! Målet er at kommunen skal vera tilgjengeleg, og vera med der det skjer.

Svineinfluensa

Året var og prega av svineinfluensaepidemien. Dette er eit døme på ei stor oppgåve som kommunen blir pålagt å gjennomføre på stutt varsel utan at det har vore rom for forebuing. Kommunen har løyst denne utfordringa på ein svært god måte. Ikkje minst takka dei tilsette innan tenesteområdet som har vore avgjerande for dette. Erfaringa vi sit att med, vil vera nyttig for å møte liknande oppgåver som vil koma.

Omstillingsevne og endringskompetanse

Endringskompetanse er eitt av tre satsingsområde i kommuneplanen vår. Det å endre seg sjølv og etablert praksis er svært utfordrande. Ikkje minst gjeld dette i eit partssamansett og regulert område som kommunesektoren. Etter mitt syn har Lom kommune gjort mykje godt endringsarbeid dei siste åra. Dette med ei von om og tru på at vi og vil vera utviklingsorienterte framover i tid.

Året vart nytta til å etablere ny administrativ organisering. Det var skule og barnehage

som vart endra som følge av den organisasjonsgjennomgangen som vart gjort. Endringa har ført til tydelegare rolledeling og er eit forbetra grunnlag for felles utvikling av eit viktig område for skuleeigar og utøvande nivå.

Som nemnt har vi høg økonomisk ressursbruk på dei fleste tenesteområda. Dette skapar høge forventningar frå tenestemottakarane. Det er derfor krevjande å få forståing for redusert ressursbruk på enkelttenester der brukarar ikkje lenger får same oppfølging som tidlegare. Dette er dessverre ein konsekvens av redusert økonomisk handlefridom i kommuneøkonomien. Både folkevalde, tilsette og tenestemottakarar må vera budde på dette og i framtida. Vi kan ikkje alltid gjera det som vi har gjort!

Kommunen blir og utfordra på nye samfunnsoppgåver som følge av klare utviklingstrekk. Ei av dei definitivt største utfordringane våre er knytt til den såkalla eldrebølga. Grunnlaget for å møte denne blir forventa lagt i samhandlingsreformen. For Lom kommune sitt vedkomande blir denne venta å gje utslag frå om lag 2020. Vi har tilsynelatande bra med tid fram til det, men må planlegge godt for å møte dette.

Tilsette

Vi kan på nytt dokumentere at Lom er ein god stad å bu. Dei tilsette i kommunen er avgjerande faktor for å få til dette. Dei grunnleggjande og ”bulystdannande leveransene” vi står for, er grunnleggjande element for å møte konkurransen om å lykkast som framtidskommune.

Sjukefråveret har gått litt opp i 2009.

Ikkje urovekkjande høgt, men likevel ein tendens. Noko av dette kan skuldast svineinfluensa og høg fokus på den. Likevel ser vi at langtidsfråver aukar mest. Det er derfor viktig at kommunen legg til rette for medarbeidarutvikling og trivsel på arbeidsplassen for å forebygge fråver.

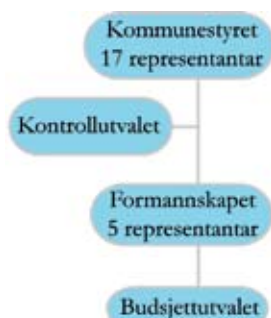
Eg nyttar høvet til å takke gode medarbeidarar og folkevalde for innsatsen også i 2009!

Administrasjonssjef Ola Helstad

Ola Helstad
administrasjonssjef

Politisk organisering
i Lom kommune

Formannskapet i Lom,
ordfører og varaordfører

Simen Bjørgen (Sp),
ordfører

Mai Bakken (Bygdalista),
varaordfører

3 Politisk organisering og saker

3.1 Saker og utval

Utval	2008		2009	
	Møte	Saker	Møte	Saker
Kommunestyret	10	69	9	61
Formannskapet	21	173	24	127
Administrasjonsutvalet	5	6		6
Tilsettingsutvalet	8	46		45

Budsjettutvalet for 2008 har hatt slik samansetting:

3.2 Endringer i Kommunestyret og Formannskapet

Håkon Kolden var fast medlem av formannskapet og var vald som varaordfører. Han flytta frå kommunen, og kommunestyret valde i møte den 4. mar 2009 Mai Bakken (Bl) som ny varaordfører.

Odd Arne Kroken (Sp) vart nytt fast medlem i formannskapet, og Kristin Øyjordet (Sp) vart nytt fast medlem i kommunestyret.

Håkon Kolden (Sp), varaordfører til 4. mars 2009

3.3 Budsjettutvalet

Budsjettutvalet 2009 hadde 5 medlemmer:

Torbjørgh Graffer Myrhaug SP
Beate Stø SP
Odd Arne Kroken SP
Anne-Lise Marstein AP
Magny Hilde B

Varamedlemmer:

Ola Magnar Hoft SP
Norvald Hellekveen AP
Per Bådshaug B

3.4 Saksutval for pleie og omsorg

Saksutval for pleie- og omsorg har følgjande medlemmer: Anne-Lise Marstein (Ap), Per Bådshaug (Bl.), Beate Stø (Sp), Kristin Øyjordet (Sp) og Ottar Dalen (Sp) er medlemmar i utvalet. Det er Beate Stø som leier saksutvalet, medan Anne Lise Marstein er nestleiar.

Utvalet har som mandat å utarbeide forslag til ein pleie- og omsorgsplan, som skal ta utgangspunkt i Stortingsmelding 25 – Omsorgsplan 2015 – ”Mestring, muligheter og mening”, statlege føringar, samt kommuneplan Lom 2020.

Utvalet held fram med arbeidet sitt i påvente av den varsla Samhandlingsreforma.

Dei øvrige medlemmane i Formannskapet

Johanne Hellebergschaugen (Sp)

Anne-Lise Marstein (Ap)

Odd Arne Kroken (Sp)

4 Personal og organisasjon

4.1 Endringar i administrativ organisering i 2009

- Dei tidlegare tenesteområda ungdomsskule og Loar barnehage alle er Institusjonsbasert omsorg og Heimebasert omsorg vart i kommunestyremøte 4. mars 2009 slått saman til eitt område, Pleie og omsorg. I kapittel 6 (Oversikt frå tenesteområda) er dette tenesteområdet presentert etter gamal organisering.
- Frå 1. august 2009 er tenesteområda Skule og Barnehage delte opp slik at Loar skule, Garmo oppvekstsenter, Lom ungdomsskule og Loar barnehage alle er eigne tenesteområde.

Administrasjonen i Lom kommune er, etter endringane i løpet av 2009, delt inn i åtte tenesteområde med ein tenesteleiar for kvart område. I tillegg kjem staben til administrasjonssjefen. Øvste administrative leiar er administrasjonssjef Ola Helstad.

4.2 Tilsette

27 personar fekk fast tilsetjing eller overgang til andre jobbar i 2009.

Fire tilsette fekk klokke for 25 års teneste for Lom kommune.

15 personar avslutta arbeidsforholdet i 2009.

Statistikk tilsette pr. 12.12.2009

	2007	2008	2009
Talet på fast tilsette	263	289	273

4.3 Seniorpolitisk plan

Arbeidsmiljø og trivsel for dei tilsette står i fokus, alle, utan omsyn til alder, er like viktige. For å legge til rette for dette vart det frå juni 2007 vedteke ein seniorpolitisk plan.

nærare avtale. Målet er at denne gruppa skal føle at dei vert verdsette og at det vert lagt til rette for at dei skal stå lenger i arbeid.

Aldersgruppa frå 62 til og med 64 år får høve til å velje "seniorløn" eller å ta ut fridagar etter

I 2009 hadde Lom kommune 8 seniorar kor 5 valde å stå i arbeid etter fylte 62 år. Av desse var 2 menn og 3 kvinner.

Statistikk alder på tilsette

	2007	2008	2009
Gjennomsnittleg alder	46,1	45,7	45,2

4.4 Sjukefråvær

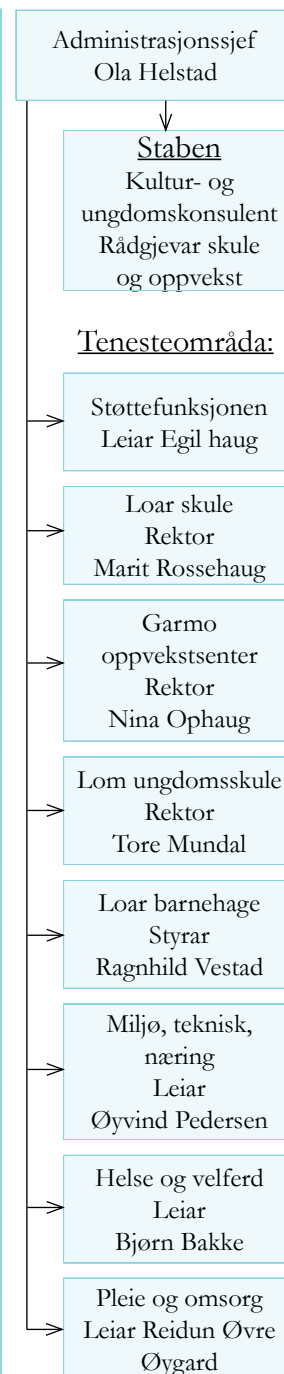
Avtalen om inkluderande arbeidsliv (IA-avtalen) held fram, og vi har eit omfattande samarbeid med NAV.

arbeidsgjevar har vi lite kontroll over langtidsfråværet. Vi har kontakt med alle dei sjukmeldte, og jobbar aktivt for å legge til rette slik at dei kan kome attende i same jobb, eller eventuelt til anna arbeid i kommunen.

Det er meir sjukefråvær i 2009 enn i 2008 sjølv om kortidsfråværet er redusert. Som

Statistikk sjukefråvær

	2006	2007	2008	2009
Lengde på fråvær				
1 - 16 dagar	2,7%	2,7%	2,3%	1,8%
17 - 40 dagar	1,5%	1,7%	1,1%	1,1%
41 dagar +	1,8%	2,8%	3,1%	4,5%
Totalt	6,0%	7,2%	6,5%	7,4%

Den administrative organiseringa frå og med 1. august 2009.

4.5 Likestilling

Det er mange yrkesgrupper, og alle er like viktige for at Lom kommune skal vere den serviceverksemda vi gjerne vil vere.

Oversikten syner at gruppa med ufaglærte er stor. Det vert heile tida jobba for at desse skal få den fagopplæringa som trengst for at dei skal kunne gje ei god teneste.

Alt i 1999 gjorde Lom kommune vedtak om at alle som tok fagutdanning, skal få stilling og løn som fagarbeidar. Dette er med på å stimulere til kompetanseheving. Eit aktivt samarbeid med OPUS på Otta gjer at fleire av dei tilsette er under utdanning.

Vi arbeider aktivt for å redusere bruken av deltidstillingar og for å auke stillingsprosenten for tilsette i deltid.

Av dei faste tilsette i Lom kommune i 2009 er 19% menn og 81% kvinner. Gjennomsnittsalder på desse er for menn

47,8 år og for kvinner 46,4 år. Når det gjeld likeløn, har menn gjennomsnittleg høgare løn enn kvinner. Dette kan grunnleggjast i at ein stor del av desse arbeidar innan pleie og omsorg kor det er fleire ufaglærte enn i andre tenesteområde. Det er ein mindre skilnad på løn mellom menn og kvinner på dei som ikkje arbeider i fulle stillingar. Gjennomsnittsalderen på dei i reduserte stillingar er 46,4 for kvinner og 45,5 for menn. I reduserte stillingar er 85 % kvinner og 15% menn.

Det har vore arbeidd aktivt for å redusere deltidstillingar. Etter utløpet av 2009 er det få av dei som ynskjer utvida stilling som ikkje har fått sitt ynskje oppfylt. Vi har framleis fokus på dette arbeidet, men ser at der det skal setjast opp turnusar, er dette ei stor utfordring.

I statistikken over fråvær grunna barn eller barnepassar sin sjukdom får vi fram følgjande: Foreldrefråværet er delt i at menn var heime med sjuke born i 9% av tilfella, medan kvinnene var heime i 91% av tilfella.

4.6 Verneombod og tillitsvalde i fagorganisasjonane

Tillitsvalde og verneombod er viktige ressursar for Lom kommune. Vi har lagt opp til ein fast møteplan med dei tillitsvalde.

Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Delta og Sjukepleiarforbundet er dei største fagforeiningane.

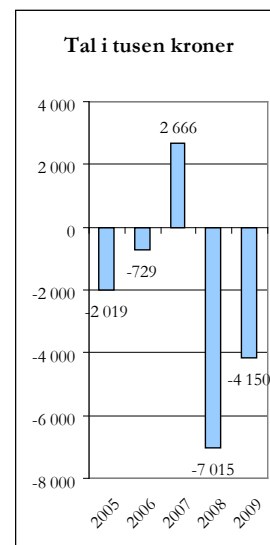
5 Økonomisk oversyn

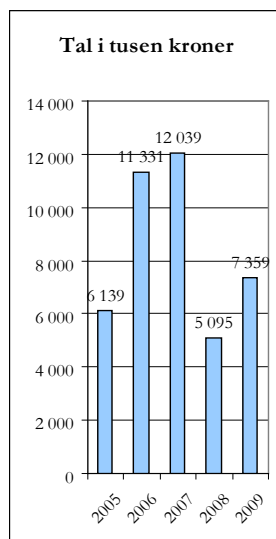
5.1 Økonomi

5.1.1 Driftsrekneskapen

	Notar	2009		2008
		Rekneskap	Justert budsjett	Rekneskap
Driftsinntekter:	9, 10, 24, 25			
Brukarbetaling		7 689 898	7 039 550	6 749 530
Andre sals- og leigeinntekter		31 878 911	30 697 000	27 359 891
Overføringer med krav til motyting		29 118 210	22 422 335	31 780 377
Rametilskot	23	51 343 755	55 253 000	48 639 941
Andre statlege overføringer		4 843 638	4 453 162	1 890 893
Andre overføringer		1 759 288	1 484 600	3 169 766
Skatt på inntekt og formue		40 257 619	37 724 000	34 223 732
Eigedomsskatt		3 860 724	2 873 800	2 188 938
Andre direkte og indirekte skattar		6 322 779	3 500 000	5 832 494
Sum driftsinntekter		177 074 823	165 447 447	161 835 561
Driftsutgifter:	9, 10, 23, 24, 25			
Lønsutgifter	20	99 847 195	94 711 374	93 493 410
Sosiale utgifter	3	22 685 772	23 424 381	19 501 538
Kjøp av varer og tenester som går inn i tenesteproduksjonen		27 360 243	26 566 601	26 219 801
Kjøp av varer og tenester som erstattar tenesteproduksjonen		11 732 310	11 618 729	10 586 151
Overføringer	8, 19	11 312 309	11 336 091	11 037 487
Avskrivningar		8 298 878	8 011 921	8 011 922
Fordelte utgifter		-11 548	-46 500	0
Sum driftsutgifter		181 225 159	175 622 597	168 850 309
Brutto driftsresultat		-4 150 336	-10 175 150	-7 014 749
Finansinntekter:				
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak		14 650 189	15 229 000	17 276 049
Mottekne avdrag på utlån		140 558	120 000	1 110 172
Sum eksterne finansinntekter		14 790 747	15 349 000	18 386 221
Finansutgifter:				
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	13	4 553 002	5 582 300	7 366 343
Avdragsutgifter	13	6 843 052	6 830 700	6 837 219
Utlån		184 577	110 000	84 489
Sum eksterne finansutgifter		11 580 631	12 523 000	14 288 051
Resultat eksterne finanstransaksjonar		3 210 116	2 826 000	4 098 170
Motpost avskrivningar		8 298 878	8 011 921	8 011 922
Netto driftsresultat	22	7 358 658	662 771	5 095 343
Interne finanstransaksjonar				
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessig mindreforbruk		5 199 853	5 199 853	7 896 786
Bruk av disposisjonsfond	6	1 811 030	1 585 525	6 387 936
Bruk av bundne fond	6	3 559 661	5 609 406	5 327 776
Bruk av likviditetsreserve	6	0	0	0
Sum bruk av avsetningar		10 570 544	12 394 784	19 612 498
Overført til investeringsrekneskapen	12	1 814 200	3 114 086	3 909 114
Dekning av tidlegare års rekneskapsmessig meirforbruk		0	0	0
Avsetningar til disposisjonsfond	6	5 962 810	5 359 469	8 463 082
Avsetningar til bundne fond	6	6 673 542	4 584 000	7 135 792
Avsetningar til likviditetsreserven	6	0	0	0
Sum avsetningar		14 450 552	13 057 555	19 507 988
Rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk	15	3 478 651	0	5 199 853

Utvikling i brutto driftsresultat 2005-2009

Utvikling i netto
driftsresultat 2005-2009

Utvikling av driftsresultat frå 2005 til 2009: (tal i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
Sum driftsinntekter	133 672	150 050	156 525	161 836	177 075
Sum driftsutgifter	135 691	150 779	153 860	168 850	181 225
Brutto driftsresultat	-2 019	-729	2 666	-7 015	-4 150
Resultat eksterne finanstransaksjonar	3 347	5 195	1 906	4 098	3 210
Motpost avskrivningar	4 809	6 865	7 468	8 012	8 299
Netto driftsresultat	6 139	11 331	12 040	5 095	7 359

5.1.2 Balanserekneskapen

	Notar	2009	2008
Eigendelar:			
Anleggsmidler		442 093 366	450 590 937
Av dette:			
Faste eigedommar og anlegg	11	237 195 426	241 442 894
Utstyr, maskinar og transportmiddel	11	3 725 439	3 691 114
Utlån		43 643 006	42 773 976
Aksjar og andeler	4, 5	7 742 482	7 422 501
Pensjonsmidlar	3	149 787 012	155 260 451
Omløpsmidlar	2	96 680 834	91 706 566
Av dette:			
Kortsiktige fordringar	21	15 996 652	17 656 769
Premiavvik		1 558 338	3 573 551
Aksjar og andeler		0	0
Sertifikat		0	0
Obligasjonar		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskot	18	79 125 843	70 476 246
Sum eigendelar		538 774 199	542 297 502
Eigenkapital og gjeld			
Eigenkapital		196 043 665	204 944 502
Av dette:			
Disposisjonsfond	6, 26	24 907 771	20 860 867
Bundne driftsfond	6	24 005 469	20 891 587
Ubundne investeringsfond	6	8 565 712	10 148 812
Bundne investeringsfond	6, 27, 28, 29	4 261 438	4 278 685
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK Drift		-2 910 801	-2 910 801
Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK Invest		-369 896	-369 896
Rekneskapsmessig mindreforbruk	15	3 478 651	5 199 853
Rekneskapsmessig meirforbruk	15	0	0
Udisponert i investeringsrekneskap		0	0
Udekket i investeringsrekneskap		-106 869	0
Likviditetsreserve		0	0
Kapitalkonto	7	134 212 191	146 845 395
Langsiktig gjeld	14	314 484 177	310 374 519
Av dette:			
Pensjonsforpliktingar	3	196 532 843	187 026 201
Ihendehavarobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån	13, 14	117 951 334	123 348 318
Kortsiktig gjeld	2	28 246 358	26 978 482
Av dette:			
Kassakredittlån		0	0
Anna kortsiktig gjeld		28 246 358	26 978 482
Premieavvik		0	0
Sum eigenkapital og gjeld		538 774 199	542 297 502

5.1.3 Investeringsrekneskapen

	Fast eiendom:	Utstyr:
Edb-utstyr Regiondata		311 680,76
Edb-utstyr programvare med meire		340 953,25
Skule, vollyballbane	110 431,00	
Loar barnehage	460 286,53	
Lom helseheim	631 092,00	150 380,50
Utleigebygg (Gjeisar)	1 498 220,00	
Utleigebygg (garasje ambulanse)	71 530,40	
Samfunnshuset	212 032,40	
Vaktsentralen, strømaggregat		133 875,00
Fossbergom reinseanlegg	73 447,21	
Miljøstasjonen	251 566,89	
Heimesjukepleie-garasje	517 032,50	
Delsummar	3 825 638,93	936 889,51
Totalsum	4 762 528,44	

5.1.4 Finansieringsanalyse

	2009		Rekneskap 2008
	Rekneskap	Justert budsjett	
Anskaffing av midlar			
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	177 074 823	165 447 447	161 835 561
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	1 324 187	1 050 000	716 376
Innbetalningar ved eksterne finanstransaksjonar	18 628 520	19 115 000	26 723 621
Sum anskaffing av midlar	197 027 530	185 612 447	189 275 558
Bruk av midlar			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	172 926 281	167 840 676	160 838 387
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	5 262 528	10 454 431	11 455 108
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjonar	15 106 354	13 448 000	20 547 056
Sum bruk av midlar	193 295 164	191 743 107	192 840 551
Anskaffing - bruk av midlar	3 732 367	-6 130 660	-3 564 993
Endring i ubrukte lånemidlar	-25 975	0	-3 757 676
Endring i rekneskapsprinsipp som verkar på arbeidskapital - drift	0	0	-2 910 801
Endring i rekneskapsprinsipp som verkar på arbeidskapital - investeringar	0	0	-369 896
Ending i arbeidskapital	3 706 392	-6 130 660	-10 603 367

	2009		Rekneskap 2008
	Rekneskap	Justert budsjett	
Omløpsmidlar			
Endring betalingsmidlar	8 649 597		- 5 388 991
Endring ihendehavarobligasjonar og sertifikat	0		0
Endring kortsiktige fordringar	-1 660 116		-2 990 722
Endring premieavvik	-2 015 213		2 128 696
Endring aksjar og andelar	0		0
Endring omløpsmidlar (A)	4 974 268		-6 251 017
Kortsiktig gjeld			
Endring kortsiktig gjeld (B)	-1 267 876		-610 653
Ending i arbeidskapital (A-B)	3 706 392		-6 861 669

5.1.5 Inntekter - Avviksmelding

Brukarbetalingar:

Det er ei meirinntekt for langtidsopphald på Lom heilseheim på kr 690 000.

Andre sals- og leigeinntekter:

Sal av konsesjonskraft har ei meirinntekt i forhold til budsjettet på kr 547 000. Det er elles fleire mindre postar som utgjør avviket.

Overføringar med krav til motyting:

Meirinntekta på kr 6 695 875 må sjåast saman med meirutgiftene i løn og sosiale utgifter med kr 4 267 000. Av meirinntekta utgjør

refusjon av sjuke- og fødselspengar m.m. frå NAV kr 4 143 000.

Postane Rammetilskot, skatt på inntekt og formue og andre direkte og indirekte skattar: Rammetilskot og skatt på inntekt og formue må sjåast saman. Skatteinngangen vart for 2009 større enn venta. Skatteinngangen blir justert mot posten "inntektsutjamning". Ved større skatteinngang blir "inntektsutjamninga" mindre. Inntektsutjamning ligg i posten "Rammetilskot".

5.1.6 Driftsutgifter - Avviksmelding

Løn:

Sjå kommentarar under posten over: "Overføringar med krav til motyting".

Kjøp av varer og tenester som går inn i tenesteproduksjonen:

Dei største avvika på denne posten kjem av meirforbruk av el-kraft på kr 257 000, forsikring kr 85 000 og transport/skyss kr 225 000.

Renteinntekter, provisjonar og andre finansutgifter:

Redusert innskotsrente siste del av året, samt redusert rente på ansvarleg lån frå AS Eidefoss.

Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter:

Avviket kjem av lågare utlansrente.

Bruk av avsetningar:

Bruk av bundne fons:

Avviket er budsjetterte ikkje brukte løyvingar.

Avsetningar:

Overført til investeringsrekneskapen:

Avviket kjem av budsjetterte investeringstiltak som ikkje er gjennomførte.

Avsetning til disposisjonsfond:

Differansen er tiltak som er budsjettert i 2009, men ikkje ferdigstilte.

Avsetning til bundne fond:

Avsetning på VAR – området (vatn, avløp og renovasjon) med kr 1 056 000, kosnesjonsavgift utover budsjettet med kr 662 000 og andre øyremerka tilskot som ikkje er brukt i 2009.

5.1.7 Langsiktig gjeld og pensjonsforpliktingar

Langsiktig gjeld og pensjonsforpliktingar frå 2005 til 2009: (Tal i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
Total langsiktig gjeld	252 408	258 520	289 603	310 375	314 484
Av dette er pensjonsforpliktingar	137 141	147 575	161 324	187 026	196 533
Langsiktig gjeld utan pensjonsforpliktingar	115 267	110 945	128 279	123 348	117 951

Utvikling i eigenkapital og lånegjeld: (Tal i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
Eigenkapital	180 220	186 315	198 802	204 945	196 044
Totalkapital	457 291	474 572	514 773	542 298	538 774
Langsiktig gjeld	252 408	258 520	289 603	310 375	314 484
Eigenkapitalprosent	39,4%	39,3%	38,6%	37,8%	36,4%

Udisponert på forskjellige fond: (Tal i tusen kroner)

	2005	2006	2007	2008	2009
Bundne driftsfond	16 331	13 121	15 232	16 487	20 118
Bundne investeringsfond	1 825	3 135	4 384	3 114	4 261
Disposisjonsfond	5 281	6 059	12 949	17 830	22 099
Ubundne investeringsfond	8 651	8 371	9 153	5 111	6 475
Rekneskapsmessig mindreforbruk	2 747	8 712	7 897	5 200	3 479

5.2 Balansert målstyring

Kommunen nyttar balansert målstyring som eitt av sine styringsinstrument. På ein del område som det er resultatstyring på, vert det nytta spørjeundersøkingar. Vektinga av

resultata vert vurdert på ein skala frå 1 til 6, der 1 er det dårlegaste resultatet og 6 er det beste resultatet. På nokre område går skalaen frå 1 til 4, med 4 som beste resultat.

5.3 Det totale målekartet for Lom kommune

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Økonomi	Økonomistyring av drift	Brutto driftsresultat	2,0%	-4,4 %	-2,3%	-3,2%
		Netto driftsresultat	7,7%	3,1 %	4,2%	2,5%
	Finansiell styring	Eigekapitalprosent	38,6%	37,8 %	36,4%	38,0%
		Gjeldsgrad (Gjeld/Eigekap)	1,6	1,7	1,8	1,6
	Likviditetsstyring	Kredittid fordringar	45 dagar	32 dagar	27 dagar	40 dagar
		Likviditetsgrad 1	3,7	3,4	3,4	3,7
		Arbeidskapital i % av driftsinntekter	45,7%	40,0%	38,6%	45,7%
Medarbeidarar	Arbeidsgjevarrolla	I kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	4,5	4,7	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,8	4,1	4,0	3,9
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,8	5,0	4,9	5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,1	5,2	5,2	5,0
	Arbeidsmiljø	Sjukefråvær korttid	2,7%	2,3%	1,8%	3,2%
		Sjukefråvær langtid	4,5%	4,2%	5,6%	4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	48,0%	71,0%	72,0%	76,0%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5	4,4	4,5	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,8	3,9	4,1	4,0

Avvikskommentar – Det totale målekartet:

Driftsresultat:

Her blir det vist til avvikskommentarane for driftsrekneskapan på side 14 i årsmeldinga.

Likviditet:

Arbeidskapitalen i prosent av driftsinntektene har gått ned. Noko av årsaka til dette er ein auke i kortsiktig gjeld det siste året. Kredittid på kundefordringar er redusert, og dermed er dette med på å styrke likviditeten. Likviditeten er god.

Finansiell styring:

Den langsiktige gjelda aukar på grunn av utviklinga i pensjonsmidlar. Lånegjelda er redusert frå 123 til 118 mill kr. Kommunen

si totale gjeld i forhold til kommunen sin total kapital (Bygg, aksjar, kasse, bank m.m.) har ein auke. Dette får vi att gjennom ein reduksjon i kommunen sin eigenkapital i forhold til total kapitalen, ein reduksjon frå 39,4 % i 2005 til 36,4 % ved slutten av 2009. Vi har ein jamn svekking av dette forholdstalet desse åra.

Arbeidsgjevarrolla:

- 3 av 4 mål er nådd.
- Sjukefråvær har ei dreining frå korttidsfråvær til langtidsfråvær

Læring og fornying:

- På dette område er måla nådd.

6 Oversikt frå tenesteområda

6.1 Oversikt frå Staben til administrasjonssjefen

6.1.1 Hovudoppgåver

Hovudoppgåver kultur

- Halde i hevd, vidareutvikle og formidle den lokale kulturen i Lom for bygdafolk og gjester.
- Kontakt og samarbeid med både lokale kulturberarar og kulturberarar utanfrå i større og mindre samanhengar.
- Sikre gode oppvekstkår, varierte kulturtilbod og medraderett for dei unge i Lom.

Hovudoppgåver oppvekst

- Gje råd i barnehage- og skulesaker.
- Føre tilsyn med skule og barnehage. Utvikle kvalitetssystem som sikrar at krav i opplæringslov med forskrifter og barnehagelov blir oppfylte.
- Vere pådrivar i pedagogisk utviklingsarbeid.
- Analysere, vurdere, rapportere og følgje opp resultat.
- Sørgje for etter- og vidareutdanning av det pedagogiske personalet.
- Ha det pedagogiske ansvaret for leirskulane
- Delta i kommunalt og regionalt samarbeid, innanfor eige område og på tvers av tenestene.

6.1.2 Kommenterar til utviklingstrekk

Kommenterar til utviklingstrekk kultur

- Aktiviteten i frivillige lag om lag som før.
- Kulturminneåret. Kåring av Lom sine fremste kulturminne: Lomskyrkja og vatningskulturen.
- Storstila markering av 150-årsjubileet for Hamsun. Markering også av Wentzel.
- Prosess om eit framtidig diktarsenter sett i gong.
- Skisseprosjekt for ein fleirbrukshall som m.a. kan omfatte variert idrett, oppgradering av Lom samfunnshus til kulturhus og nye lokale for vidaregåande skule.
- Kulturkontoret vart i omorganiseringa sommaren 2009 flytta frå teknisk/miljø/landbruk/næring til direkte under administrasjonssjefen.
- Betre nettsider med den nye nettsida www.lom.no, men den tekniske løysinga er ikkje i hamn.

Kommenterar til utviklingstrekk oppvekst

- Krav frå sentralt hald om tydelegare barnehage- og skuleeigar. (Med vekt på skuleeigarrolla.)
- Frå fokus på nok barnehageplassar til fokus på barnehagen sitt innhald.
- Sterkt fokus på resultat i skulen, diverse internasjonale og nasjonale målingar. Krav til skuleeigar om vurdering og oppfølging av resultat.
- Større lokalt handlingsrom, men auka ekstern kontroll. Meir tilsyn og rapportering. Ny lovpålagt rapport om tilstanden i skulen.
- Godt og omfattande regionalt samarbeid, med vekt på innhald og kvalitet.
- Lom brukar mest ressursar dei fyrste skuleåra – tidleg innsats.
- Tendens til at fleire foreldre i Garmo ynskjer at barnet deira skal gå på Loar.

6.1.3 utfordringar framover

Utfordringar kultur

- Halde fram kontakt med friviljuge lag og koordinering av aktivitetar og arrangement.
- Inspirere til aktivt friviljug arbeid i bygda.
- Halde fram prosessen med bygging av fleirbrukshall med reovering av Lom samfunnshus og evt. påbygg til vidaregåande skule.
- Utvikle planar for og vonaleg realisering av eit diktarhus/litteratursenter. Få på plass samarbeidsformer, innhald, organisering og finansiering. Vera med å leggje til rette for større kulturhendingar som Diktardagar i Lom.
- Gjera Presthaugen til ein levande trivselsplass til ulike føremål i samarbeid med Lom bygdamuseum, Gudbrandsdalsmusea AS.
- Leggje til rette for aktivitetar, tilbod og medraderett i planarbeid for dei unge i Lom.

Utfordringar oppvekst

- Stadig nye tiltak frå sentralt hald krev auka spisskompetanse og breidde i kompetansen, både på kommune- og skulenivå. Ein liten kommune som Lom blir i den samanheng spesielt sårbar. Di mindre kommunen og skulane er, di vanskelegare er det å ha den nødvendige breidde i kompetansen. Lange avstandar til kompetansmiljø gjer ikkje utfordringa mindre.
- Forbetre resultat i engelsk.
- Komplisert regelverk. Mange paragrafar gjev rom for tolking. Ein lang veg fram til felles forståing på alle nivå og godt utvikla system.
- Kvalitetssystem i barnehagen manglar. Dette må utarbeidast når kvalitetssystemet for skulane er på plass.
- Små kommunar med stadig færre i kommuneadministrasjon har avgrensa fagmiljø. Med eit stadig meir komplekst fagområde er det auka behov for regionalt samarbeid.

6.1.4 Resultatindikatorar for skulane i Lom

Her er resultatindikatorane for alle skulane i Lom samla i ein tabell.

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
<u>Prioritering</u>								
Netto driftsutgifter til grunnskuleopplæring, per innbyggjar 6-15 år	96 615	98 223	101 474	94 691	95 628	95 748	88 089	82 747
Netto driftsutgifter til grunnskule-undervisning, per innbyggjar 6-15 år	74 455	78 426	82 348	72 174	76 294	76 575	69 739	65 674
Netto driftsutgifter til skulelokale og skyss, per innbyggjar 6-15 år	21 545	19 311	18 717	21 617	17 823	17 680	17 122	15 092
Utgifter til skuleskyss, per innbyggjar 6-15 år	2 583	2 838	3 416	5 262	3 549	2 675	2 618	1 614
Netto driftsutgifter til skulefritidsordning, per innbyggjar 6-9 år	1 609	1 274	1 026	2 117	3 773	3 584	3 094	3 489
<u>Dekningsgrader</u>								
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, prosent	10,8	10,4	8,1	6,7	7,4	10	7,4	7,6
Timer spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt	23,1	21	17,8	16,3	15	18	17,9	16,4
Produktivitet / enhetskostnader								
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskuleundervisning, per elev	68 791	76 617	78 650	74 912	75 700	78 834	72 766	68 481
Korrigerte brutto driftsutgifter til skulelokale og skyss, per elev	22 328	20 275	23 407	22 598	19 011	18 103	18 419	15 416
Driftsutgifter til undervisningsmateriell, per elev i grunnskulen	2 712	3 022	3 111	1 883	2 286	1 963	1 574	1 524
Herav elever per undervisningsrelatert årsverk	8,8	8,4	10,2	9,4	9,8	10,3	11,3	12,1
Gjennomsnittlig gruppestorleik, 1.til 7.årstrinn	9,5	9	10,5	9,6	10,9	10,9	12,2	13
Gjennomsnittlig gruppestorleik, 8.til 10.årstrinn	11	11,8	12,2	12,7	12,6	12,5	13,4	14,6
Antall elever per datamaskin	2,8	2,4	2,4	2,5	4,2	2,8	3,3	3,3
Gjennomsnittlige grunnskulepoeng	39,9	39,66	38,31	36,38	38,32

6.1.5 Kommenterar til avvik

Fylkesmannen i Oppland gjennomførte i desember tilsyn med Lom kommune på kap 5 i opplæringslova om rett til spesialundervisning. Tilsynet la mest vekt på §§2-2 og 2-3, innhald og omfang i opplæringa. Men også § 8-2 – rett til å

høyre til i ei gruppe/klasse, var tema.

Kommunen fekk **ikkje avvik**, men fylkesmannen hadde merknad i.f.t. § 8-2 og kjem på nytt tilsyn til hausten.

6.2 Oversikt frå Støttefunksjonen

6.2.1 Hovudoppgåver

Støttefunksjonen skal yte service overfor dei andre resultatområda i kommunen. På denne måten får dei andre resultatområda hatt fokus på sine primæroppgåver. Støttefunksjonen har og oppgåver som er retta mot innbyggjarane i kommunen. Støttefunksjonen har ansvaret for desse oppgåvene:

- Arbeidsgjevarkontrollen (Samarbeidsorgan for Nord-Gudbrandsdalen som utfører bokettersyn av lønnsområde på

arbeidsplassar i regionen) Lom kommune administrerer ordninga.

- Biblioteket (frå 01.08.2009)
- Informasjon
- IT/IKT
- Personalavdeling
- Økonomiavdeling
- Servicetorg
- Skatteoppkrevjing
- Tilflytting (som ny teneste)

6.2.2 Tenesteleiarar til utviklingstrekk

- Krav til både ekstern- og intern informasjon er stor. Nye heimesideplattformer gjev det mogleg å gje betre informasjon både internt og eksternt. Det er vel å nemne i dette dokumentet at vår heimeside vart rangert som 8. beste i Noreg i 2009. Ei rangering av offentlege nettstader (ca 860 nettstader) som er gjennomført av Norge.no.
- Presset på den kommunale økonomi er stor. Ein kan ikkje vente auke i dei offentlege budsjetta framover, slik som det har vore dei siste åra. I økonomiplanen for 2011 – 2013 er det lagt inn innsparingstiltak. Ut frå signal som har kome frå sentrale styremakter, kan vi heller vente ei ytterlegare innsparing. Dette set store krav til budsjettarbeidet, eit arbeid som skal koordinerast med 9 område med budsjettansvar og som alle har store behov.
- Stor og variert saksmengde set krav til fleksibel organisasjon og kompetanse.

- Det er eit ”press” om utviding av det enkelte tenesteområde sine rammer. Dette set krav til ytterlegare styrking av styringa i kommunen. For å møte dette må det til ei systematisk analyse av økonomi, kvalitets- og medarbeidarindikatorar.
- Funksjonen med scanning av inngåande fakturaer er fullt implementert.
- Det har vore ei utfordring å få på plass full bemanning i Arbeidsgjevarkontrollen for Nord – Gudbrandsdal. Dette er arbeidsoppgåver med krav til høgskuleutdanning, som skulle gje bra med utfordringar til personar med økonomisk-administrativ utdanning.
- Framleis auke i besøk og utlån ved Lom folkebibliotek
- Det er stor aktivitet på fjernlån (innlån av bøker m.m. frå andre bibliotek)
- Biblioteket er mykje brukt av tilreisande for oppkopling mot internett

6.2.3 Utfordringar framover

- Leggje til rette for månadsperiodiserte budsjett og endring av rapporteringsrutinar
- Lage standardrapportar for økonomisk rapportering frå økonomistyringssystemet
- Utforme ein produkt/tenestekatalog for Støttefunksjonen, som er ei oversikt over dei oppgåvene Støttefunksjonen yter til dei andre resultatområda
- Styring og framdrift av mangearta oppgåver i Støttefunksjonen
- Vurdere nye bestillingsrutinar frå dei andre resultatområda på tenester som Støttefunksjonen skal yte

- Utvikle nytt intranett for heile kommunen
- Vurdere bruk av sosiale media i kommunen generelt.
- Oppretthalde eit høgt nivå på tenester levert av biblioteket (Dobling av utlån og besøk frå år 2000).
- Bruk av sosiale media for å synleggjera biblioteket sine tilbod.
- Utarbeidde informasjonsplan kor bruken av sosiale medier på internett vert behandla..
- Økonomireglement.

Egil Haug er tenesteleiar i Støttefunksjonen

6.2.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Økonomiavdelinga Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå økonomiavdelinga?	4,9	4,6	4,8	4,9
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i økonomisystemet?	3,9	-	4,2	4,5
		Opplever du at rekneskapen er ajour og fullstendig for å nytte han i den daglege økonomistyringa?	-	-	4,2	4,5
	Målt kvalitet	Kredittid fordringar	45 dagar	32 dagar	27 dagar	40 dagar
Løn og personal Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå løn og personal?	4,0		4,8	4,3
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i personalsystemet?	3,9	-	3,4	4,3
	Målt kvalitet	Reduksjon av manuelle timelister	-	-	73%	25%
Serviceforret Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå serviceforret?	4,7	4,0	4,5	4,7
	Målt kvalitet	Restansar i sak/arkivsystemet		-	11,5%	15%
		Andel saker handsama innan 14 dagar		-	46%	100%
Brukarar IKT	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå IKT?	4,8		5,0	4,8
		Kor tilfreds er du med kommunens dataløysing og kommunens/regionens fagprogramløysingar?	-	-	4,0	4,5
		Kor tilfreds er du med hjelp, respons og tilrettelegging frå IT-avdelinga?	4,8	5,3	5,0	4,8
		Kor godt tykkjer du at arbeidsgjevar legg til rette for opplæring i dataløysing?	3,9		4,4	4,3
Brukarar Informasjon	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå informasjonsavdelinga?	4,0	4,7	4,7	4,2
	Målt kvalitet	Total score i kvalitet på heimesida	52%	53%	88%	80%
		Besøkande på heimesida, gjennomsnitt pr. veke	17 170	16 253	11 071	18 000
Medarbeidarar	Arbeids-gjearrolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	3,1	4,0	4,6	3,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	2,8	5,1	4,0	3,8
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	5,1	4,8	4,8	5,1
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,4	5,2	5,1	4,8
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	1,7%	1,6%	1,3%	2,0%
		Sjukefråvær langtid	1,0%	6,4%	5,3%	2,5%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,4	4,6	5,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,5	4,0	5,1	3,6

6.2.5 Rekneskapsoversikt

	Rekneskap		
	2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	12 440 109	12 178 798	261 311
Kjøp av varer og tenester	817 795	592 051	225 744
Kjøp av tenester frå andre	3 087 951	3 061 300	26 651
Overføringer	2 004 528	1 839 073	165 455
Finansutgifter/transaksjonar	26 781 921	25 287 755	1 494 166
Salsinntekter	-15 702 484	-15 342 500	-359 984
Refusjonar	-2 023 785	-6 615 794	4 592 009
Overføringer	-103 245 321	-102 235 700	-1 009 621
Finansinntekter/transaksjonar	-20 949 016	-21 800 566	851 550
Sum støttefunksjon	-96 788 303	-103 035 583	6 247 280
Refusjon for merverdiavgift	-4 973 442	0	-4 973 442
Sum	-4 973 442	0	-4 973 442
Totalt støttefunksjonen	-101 761 745	-103 035 583	1 273 838

6.2.6 Resultatindikatorar

Finansielle nøkkeltal	Lom	Lom	Lom	Skjåk	Vågå	Komm.-	Oppland	Heile
	2007	2008	2009	2009	2009	gruppe	2009	landet
	2007	2008	2009	2009	2009	2009	2009	2009
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2	-4,3	-2	7,3	3,8	2,8	1	1,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	8	3,1	4,5	13,3	7	3,2	3	2,7
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	185	191,8	177,6	196,4	182,1	172	173,7	173,4
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	45,7	40	38,6	53,9	25,8	18,6	24,9	22,1
Frie inntekter i kroner per innbyggjar	33 875	35 325	38 906	39 709	41 465	39 702	34 879	33 486
Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar	31 718	30 734	28 093	14 023	49 424	40 107	32 898	35 848

6.2.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
Tenesteleiar - årsverk		1	1	1	1
<u>Økonomiavdelinga:</u>					
Talet på årsverk	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Talet på bilag	8 134	11 405	11 433	11 513	11 754
<u>Sevicerorget:</u>					
Talet på årsverk		4,2	3,2	3,2	3,2
Talet på journalpostar		4 896	5 100	5 050	5 575
Søknader om etableringstilskot		23	18	10	12
Søknader om skjenkeløve		9	17	35	9
Talet på formannskapsmøte		22	20	21	24
Talet på kommunestyremøte		10	9	10	9
Talet på budsjettutvalsmøte		8	8	7	5
Talet på andre utvalsmøte		0	0	15	30
<u>Biblioteket:</u>					
Utlån pr innbyggjar	9,10	9,22	9,95	10,27	9,7 *)
Gjennomsnitt i Oppland	5,31	5,2	4,57	4,9	*)
Besøk pr innbyggjar	10,7	7,9	7,7	7,1	8,2 *)
Gjennomsnitt i Oppland	4,3	4,7	3,7	3,9	*)

Oversikt frå tenesteområda: Støttefunksjonen

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Personal:</u>					
Talet på årsverk		1	1	1	1
Talet på saker i adm.utvalet		2	9	6	4
Talet på saker i tilsettingsutvalet		53	60	46	45
Talet på faste tilsettingar		25	26	27	31
Talet på avslutta arbeidsforhold		18	16	13	17
<u>Arbeidsgjevarkontrollen:</u>					
Talet på årsverk	3	3	3	3	3
<u>Informasjon:</u>					
Talet på årsverk		1	1	1	1
Elektroniske skjema på heimesida	0	0	3	22	35
Vitjingar på heimesida, pr. veke	7.051	12.758	17.170	16.253	11.071
Total score frå Norge.no, prosent	52	69	52	53	88
Talet på utgaver av Lomsnytt	2	2	3	4	2

Lom folkebibliotek har utarbeidd eiga årsmelding som er tilgjengeleg på biblioteket og på heimesida vår, www.lom.kommune.no

*) Både utlån pr. innbyggjar og besøk pr. innbyggjar var høgast i fylket for åra 2005-2008. Sentral bibliotekstatistikk for 2009 vert ikkje klar før seinare på året, og vi har difor gjort ei utrekning av tala for Lom folkebibliotek. Bibliotekfilialen i Garmo vart lagt ned i 2009.

6.2.8 Kommenterar til avvik

Lønsutgifter:

Avviket må sjåast saman med refusjon av sjukeløn og fødselspengar på kr 405 000.

Finansutgifter/transaksjonar:

Under denne posten er mindreforbruk postert som ein motpost (Resultat "utnullet"), Slik at det rekneskapen kjem som ei utgift på kr 3 479 000 (og som ikkje er ei utgift). Etter korleksjon av denne posten, er avviket positivt med kr 1 984 000.

Salsinntekter:

Sal av konsesjonskraft hadde eit positivt avvik med kr 582 000.

Refusjonar:

Det er to postar "Refusjonar". Desse postane må ein sjå saman.

Overføringar:

Avviket kjem av fleire postar med avvik, og postar ein må sjå i samanheng. Konsesjonsavgifter har eit positivt avvik med kr 662 000.

Finansinntekter/transaksjonar:

Avviket kjem av lågare rente.

6.3 Oversikt frå Loar skule

6.3.1 Hovudoppgåver

- Loar skule skal leggje til rette for læring og utvikling for kvar enkelt elev (Loar skule som lærande organisasjon): Tilpassa opplæring i eit inkluderande miljø.
- Loar skule skal vera ein skule med tryggleik, trivsel og omsorg der læring er meningsfylt og samarbeid er eit nøkkelord.
- Framhald i satsing på dei 5 grunnleggjande dugleikane i Kunnskapsløftet/kvalitetssikre læringsmiljøet slik at dette blir ein realitet.
- Skapa eit læringsmiljø som gjer at elevane opplever meistring og tru på seg sjølv.
- Vidareutvikle vurderingsarbeidet. Skal vera læringsfremjande for elevane og handterleg for lærarne.
- Vidareutvikle vekeplanane med målbare læringsmål.
- Leggje til rette for godt samarbeid mellom heim og skule.
- Sikre gode overgangsordningar barnehage/skule og barneskule/ungdomsskule.
- Kompetanseheving av personalet.

6.3.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

- Etter omorganiseringa gjeldande frå 01.08.09 har rektor fått utvida ansvar og fleire oppgåver og samstundes høve til meir direkte påverknad.
- Rektor har vore meir fråverande frå skulen som følge av naudsynt kursing.
- Lagleiarane (2): administrasjonsressurs inneverande skuleår tilsvarande ca 11 % for å avlaste rektor med nokre administrative oppgåver. Ei god ordning!
- Krav til elev-vurdering og skulevurdering og dokumentasjon av dette har vorte større (ny vurderingsforskrift gjeldane frå 01.08.09). Vurderinga gjeld frå og med 1.klasse.
- Auke i elevtalet/fleire klassar (2008/2009: 152 elevar/7 klassar – 2010/2011: 172 elevar/9 klassar pr febr. 2010).
- Større krav til spesialpedagogisk kompetanse.
- Sterkare krav til læring. Krav om tilpassa opplæring gjeld alle elevane. Kompetansemåla i Kunnskapsløftet gjeld alle elevar!

6.3.3 Utfordringar

- Framhald i satsing på dei 5 grunnleggjande dugleikane, og i særleg grad satsing på auka læringsutbytte i engelsk.
- Vidareutvikle vekeplanane med læringsmål slik at planane i enda sterkare grad blir læringsfremjande.
- Leggje til rette for tilpassa opplæring (viktig med timar til deling i mindre grupper) for alle elevar (Opplæringslova § 1-3). Det er noko som heiter at "saman er ein god stad å vera" og tilpassa opplæring gjeld den enkelte eleven i fellesskapet.
- Utvikle ein vurderingskultur (gjeld frå 1.klasse) gjennom framovermeldingar og undervegsvurdering slik at elevane får forståing av deira faglege ståstad i høve kompetansemåla i Kunnskapsløftet og kva dei må gjera for å nå desse måla.
- Auke bruken av PedIT (læringsplattform) som informasjonskanal og som kommunikasjonskanal.
- Gjennom ulike undersøkingar kjem det fram at både elevar og dei tilsette trivst godt. Vi må arbeide aktivt for høg trivsel i framtida òg.
- Mange lærarar slit med å få nok tid til å gjera alle arbeidsoppgåvene Kunnskapsløftet, lover og forskrifter set krav til dei at dei skal gjera. Bevisstgjerjing av korleis vi brukar tida vår blir eit viktig arbeid framover.
- Tilrettelegging for kompetanseheving i engelsk (og i andre prioriterte fag, jfr. Kompetanseplanen).
- Organisere gratis lekeshjelp for elevar i 1.-4.klasse komande skuleår på ein slik måte at tiltaket blir læringsfremjande.
- Vidareutvikle både det fysiske og det psykososiale arbeidsmiljøet gjennom aktivt arbeid i skulekvardagen og gjennom arbeid i rådsorgana (elevrådet, FAU, Su og Skulemiljøutvalet).
- Gjennom ulike undersøkingar kjem det fram at arealsituasjonen på Loar skule ikkje er god nok. Det vil bli arbeid for å betre denne. Elevtalet og klassetalet aukar og behov for ekstra klasserom, rom for spesialtrening og lagerrom er reelt.
- Halde på, eller **helst auke** ressurstilgangen (auke i elevtal og i klassetal). God lærartettleik er ein av suksessfaktorane for godt læringsutbytte.

Marit Rossehaug er rektor ved Loar skule

6.3.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2009
Brukar	Opplevd kvalitet	Trivst på skulen	4,6
		Mobbing på skulen	1,1%
		Fagleg rettleiing av lærar	4,2
		Har du lærarar som gjev deg lyst til å arbeide med faga	4,0
		Tilfreds med dialog heim-skule	4,2
	Målt kvalitet	Nasjonale prøver; 5. steg rekning (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)	19,0
		Nasjonale prøver; 5. steg lesing (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)	38,0
Nasjonale prøver; 5. steg engelsk (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)		57,0	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	5,2
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,8
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,2
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	5,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	2,0%
		Sjukefråvær langtid	3,7%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	82
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,2

På grunn av ny organisering er det ikkje sett mål for 2009 for Loar skule.

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.3.5 Rekneskapsversikt

Loar skule	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	9 832 550	9 965 485	-133
Kjøp av varer og tenester	2 033 953	2 175 924	-142
Kjøp av tenester frå andre	525 468	470 000	55
Overføringar	190 610	184 000	7
Finansutgifter/transaksjonar	3 000	0	3
Salsinntekter	-169 081	-119 000	-50
Refusjonar	-769 737	-670 000	-100
Overføringar	-3 000	0	-3
Sum Loar skule	11 643 764	12 006 409	-363
Musikk- og kulturskulen	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	958 702	950 797	8
Kjøp av varer og tenester	101 589	114 187	-13
Overføringar	21 433	12 800	9
Salsinntekter	-168 925	-133 000	-36
Refusjonar	-1 504	0	-2
Sum musikk- og kulturskulen	911 295	944 784	-33

6.3.6 Resultatindikatorar for skulane i Lom

Resultatindikatorane for alle skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 18.

6.3.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
Elvetal pr. 31.12	166	153	161	152	160
Talet på tilsette lærarar	11	19	18	17	19
Av dei kvinner/menn	11/0	18/1	17/1	14/3	16/3
Talet på tilsette assistentar					4
Lærartettleik	12,1	11,5	10,8	11,3	10,3
<u>Musikk- og kulturskulen:</u>					
Talet på elevar/elevplassar		124/146	132/149	97/107	103/112
Talet på lærarar/årsverk		11/2,38	15/2,46	9/2,46	10/2,45

6.3.8 Kommenterar til avvik

Rekneskapen for tenesteområde Loar skule 2009 syner eit overskot tilsvarande kr 363.000,-.

Forklaringane til overskotet er
 - ca kr 100.000,- i ubrukte lønsmidlar
 - lågare bruk av interne overføringar.

Nina Opbaug er rektor ved Garmo oppvekstsenter

6.4 Oversikt frå Garmo oppvekstsenter

6.4.1 Hovudoppgåver

- Arbeide for å skape eit godt læringsmiljø gjennom mykje og god vaksenkontakt. Gje barna tru på seg sjølv og eigne evner.
- Sikre eit godt samarbeid mellom heim og skule.
- Arbeide aktivt for å gje elevane tilpassa opplæring og opplæringsmål gjennom heile året. Kvalitetssikre læringsmiljøet med særskild vekt på grunnleggjande ferdigheiter.
- Leggje til rette for ein god og trygg overgang barnehage-skule.
- Leggje til rette for og gje ei fagleg opplæring som gjer at ein klarar å nå dei fleste måla i kunnskapsløftet. Viktig at elevane etter 7. steg er godt førebudde til ungdomsskulen.

6.4.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

- Krav om dokumentasjon av elev- og skulevurdering.
- Omorganisering frå 01.08.2009. Garmo oppvekstsenter med ny felles leiar. Ulike utfordringar knytt til dette. Det har vore og vil vil framleis vere behov for ei "innkøyringsfase".
- Mange dagar har vorte brukt til kurs og opplæring av rektor.
- Frikjøp av ped.leiar i 10% i barnehagen for å lette noko av det administrative arbeidet til rektor.
- Krava til innhaldet i barnehagen har vorte større. (Jmf.: Stortingsmelding: Kvalitet i barnehagen)
- Nyinnkjøp av stolar og pultar til samtlege elevar.

6.4.3 Utfordringar

- Sikring av god drift for både barnehage og skule er krevjande.
- Styrke fellesskapet mellom heile personalet på oppvekstsenteret. Halde fram med felles arbeid skule-barnehage.
- Vidareutvikle læringsplattforma PedIT. Knytte det enda meir opp til fag, lekser og skulearbeid generelt.
- Gjennom rekruttering og etter- og vidareutdanning gjera oppvekstsenteret i stand til å nå måla i Kunnskapsløftet.
- Viktig å få til ei god ressursfordeling med tanke på delingstimar og spesialundervisning, samt personalressursar.
- Kompetanseheving i engelsk, PedIT.
- Sikre god organisering og ressursbruk skuleåret 2010/2010. Ujamne årskull: 1.2.: 9 elevar, 3.-4.: 4 elevar og 5.-7.20 elevar.

6.4.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2009
Brukar	Opplevd kvalitet	Trivst på skulen	*)
		Mobbing på skulen	*)
		Egleg rettleiing av lærar	*)
		Har du lærarar som gjev deg lyst til å arbeide med faga	*)
		Tilfreds med dialog heim-skule	*)
	Målt kvalitet	Nasjonale prøver; 5. steg rekning (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)	15
		Nasjonale prøver; 5. steg lesing (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)	0
		Nasjonale prøver; 5. steg engelsk (Prosentdel på det lågaste av tre nivå)	0
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	5,4
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,9
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	4,1
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	4,9
	Målt kvalitet	Sjukefråvar korttid	1,9%
		Sjukefråvar langtid	3,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	100%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,5
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,5

På grunn av ny organisering var ikkje Garmo oppvekstsenter eige resultatområde før 1. august 2009. Det er difor ikkje sett mål for 2009.

*) Det er så få elevar at nokre av resultatata for 2009 ikkje er offentlege.

Medarbeidar-undersøking, karaktarskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.4.5 Rekneskapsoversikt

	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Garmo skule			
Lønsutgifter	3 195 430	3 085 333	110
Kjøp av varer og tenester	726 714	794 278	-68
Overføringar	84 964	145 989	-61
Finansutgifter/transaksjonar	35 000	0	35
Salsinntekter	-38 038	-43 000	5
Refusjonar	-182 413	-30 000	-152
Sum Garmo skule	3 821 657	3 952 600	-131

På grunn av ny organisering er rekneskapan for alle barnehagane samla under Loar barnehage i kapittel 6.6.5 på side 33. Det er

difor inga rekneskapsoversikt for 2009 for Garmo barnehage.

6.4.6 Resultatindikatorar

Resultatindikatorane for alle skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 18.

Resultatindikatorane for alle barnehagane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.6.6 på side 33.

6.4.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Garmo barnehage:</u>					
Talet på avdelingar	1	1	1	1	1
Talet på årsverk, pedagogar	1,33	1,00	1,07	1	1,3
Talet på årsverk, fagarbeidarar	1,38	1,30	2,40	2	2
Talet på årsverk, ufaglærte	0	0	0	0,5	0,5
Sum talet på årsverk	2,41	2,30	3,47	3,5	3,8
Talet på barn under 3 år	2	1	3	4	3
Talet på barn over 3 år	13	10	13	13	13
Sum talet på barn	15	11	16	17	16
<u>Garmo skule:</u>					
Elvetal pr. 01.10	34	37	33	32	33
Talet på tilsette lærarar		6	7	6	6
Av dei kvinner/menn		4/2	5/2	4/2	4/2
Talet på tilsette assistentar					3
Lærartettleik	7,6	8,2	7,6	6,8	7,4

6.4.8 Kommenterar til avvik

Rekneskapen for Garmo skule syner eit lite mindreforbruk. Med eit lite meirforbruk

på Garmo barnehage vart det samla sett eit ubetydeleg avvik for Garmo oppvekstsenter.

6.5 Oversikt frå Lom ungdomsskule

6.5.1 Hovudoppgåver

- Kvalitetssikring av læringsmiljøet med særskild vekt på grunnleggjande ferdigheiter.
- Tiltak for å betre elevane sin motivasjon for læring.
- Etter-og vidareutdanning av det pedagogiske personalet i høve til måla i Kunnskapsløftet.

6.5.2 Tenesteleiarar kommenterar til utviklingstrekk

- Skilnaden mellom elevane i møte med skulen er blitt større.
- Større skilnader i oppfølging av elevane frå heimane.
- "Eit uroleg samfunn" verkar inn på elevane si læring.
- Informasjonsstraumen og tilgjenge til media skaper behov for grensesetting og etiske retningslinjer.
- Krav til skulen som arena for fagleg læring. Stort press frå ulikt hald(organisasjonar osv) om å kome inn i skulen. Skulen må og skal prioritere den faglige opplæringa slik at ein klarer å nå dei fleste måla i fagplanen.
- Krav om dokumentasjon av elev- og skulevurdering.
- Krav til kommunen om eit forsvarleg system for å sikre at krava i opplæringslov og forskrift blir fylgde.
- Frå 2005 og fram til 2008 var det ei sterk auke i spesialundervisninga. Men frå skuleåret 2009/2010 har dette endra seg. Spesialundervisninga er langt på veg halvert.

6.5.3 utfordringar

- Leggje til rette for tilpassa opplæring. For å få til dette er det viktig med delingstimar
- Fremje ein vurderingskultur ved skulane, der m.a. lærarane ved "undervgsvurdering" av elevane informerer dei om deira faglege ståstad i høve til kompetansemåla i faget.
- Gjennom m.a. vurderingsarbeidet få elevane i større grad til å ta del i utviklinga av læringsmiljøet.
- Utvikle bruken av IKT i skulane gjennom m.a. læringsplattformen PedIT slik at skulane kan bli mellom dei fremste i landet i bruk av elektroniske læringsverky. Bruk av databaserte opplæringsprogram.
- Lette det administrative arbeidet for rektorane ved innføring og bruk av Visma.
- Gjennom rekruttering og etter- og vidareutdanning gjera skulane i stand til å nå måla i Kunnskapsløftet.
- Sikre nok ressursar til skulen for å følgje opp krav frå elevar, foreldre og storsamfunn. Her er delingstimar det viktigaste tiltaket.
- Førebu heildagsskulen ved blant anna å tilby leksehjelp etter skuletid.
- Det er eit godt læringsmiljø på skulen, men det er eit lite fåtal av elevar som seier dei er utsett for mobbing. Ein som blir mobba er ein for mykje. Skulen har laga ein mobbeplan, men det viktigaste tiltaket for å hindre mobbing er stor lærartettleik, mange vaksne ute i friminutta, samtale om mobbing og bevisstgjerjing av elevane.
- Mange elevar slit sosialt og psykisk.. Det er behov for ein sosiallærer.
- Mange lærarar klagar på stort arbeidspress og tidspress. Kravet til dokumentasjon tek mykje tid frå lærarane.
- Fylkesmannen hadde tilsyn på skulen der det ikkje vart funne avvik, men skulen fekk merknad fordi ein i dei skriftlege faga organiserte undervisninga i permanente grupper. Skulen vil få nytt tilsyn til hausten.

Tore Mundal er rektor ved Lom ungdomsskule

6.5.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2009
Brukar	Opplevd kvalitet	Trivst på skulen	4,3
		Mobbing på skulen	1,2%
		Fagleg rettleiing av lærar	3,2
		Har du lærarar som gjev deg lyst til å arbeide med faga	3,7
		Tilfreds med dialog heim-skule	4,5
	Målt kvalitet	Gjennomsnitt grunnskulepoeng	38
		Nasjonale prøver; 8. steg rekning (Prosentdel på dei to lågaste av fem nivå)	45,0
		Nasjonale prøver; 8. steg lesing (Prosentdel på dei to lågaste av fem nivå)	33,0
		Nasjonale prøver; 8. steg engelsk (Prosentdel på dei to lågaste av fem nivå)	36,0
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	5,4
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	5,3
		I kva grad har du tid til å gjera jobben din?	3,7
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	5,4
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	0,9%
		Sjukefråvær langtid	1,5%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	85%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	5,1
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	4,5

På grunn av ny organisering er det ikkje sett mål for 2009 for Lom ungdomsskule.

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.5.5 Rekneskapsoversikt

	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lom ungdomsskule			
Lønsutgifter	7 785 381	7 372 417	413
Kjøp av varer og tenester	3 400 529	3 082 917	318
Overføringar	474 894	490 800	-16
Finansutgifter/transaksjonar	162 000	0	162
Salsinntekter	-526 380	-525 000	-1
Refusjonar	-685 440	-200 000	-485
Finansinntekter/transaksjonar	-52 800	-50 000	-3
Sum Lom ungdomsskule	10 558 184	10 171 134	387

6.5.6 Resultatindikatorar for skulane i Lom

Resultatindikatorane for alle skulane i Lom er samla i ein tabell i kapitlet 6.1.4 på side 18.

6.5.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Lom ungdomsskule:</u>					
Elvetal pr. 01.10	96	98	88	104	105
Talet på tilsette lærarar	15	17	18	19	18
Av dei kvinner/menn	11/4	11/6	13/5	12/7	12/6
Talet på tilsette assistentar					2
Lærartettleik	13,1	13,9	11,6	11,0	11,8
<u>Vaksenopplæringa:</u>					
Talet på elevar/elevplassar		124/146	132/149	97/107	
Talet på lærarar/årsverk		11/2,38	15/2,46	9/2,46	2/1,20

6.5.8 Kommenterar til avvik

- Fylkesmannen hadde tilsyn på skulen der det ikkje vart funne avvik, men skulen fekk merknad fordi ein i dei skriftlege faga organiserte undervisninga i permanente grupper. Skulen vil få nytt tilsyn til hausten
- Avvik budsjett/rekneskap. Det var eit overforbruk på lønsutgifter med kr. 413.000, men dette må sjåast i samanheng med refusjon av sjukepengar/fødselspengar. Det reelle overforbruket er ca. kr. 250.000. Når lønsbudsjettet for skulane vart sett opp hausten 2008, var skulane sett under eitt. Derfor må ein sjå på dei samla lønsutgiftene for skulane. Både Garmo og Loar gjekk med overskot på lønsutgiftene. Samla sett så har skulane i Lom eit underforbruk på lønsutgifter.
- Det var og eit overforbruk på kjøp av varer og tenester. Her er det auka utgifter til skuleskyss og straum som dreg opp. Ellers er det ei rekkje mindre postar som er gått i både pluss og minus.
- Det er ført 162.000 til finansutgifter/transaksjonar. Det samla avviket for ungdomsskulen blir da på kr 225.000.

Ragnbild Vestad er styrar for Loar barnehage

6.6 Oversikt frå Loar barnehage

6.6.1 Hovudoppgåver

Barnehagen sitt samfunnsmandat: ”Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem”, Barnehageloven § 1.

Barnehagen sitt verdigrunnlag:

”Omsorg, oppdragelse og læring i barnehagen skal fremme menneskelig likeverd, likestilling, åndsfrihet, toleranse, helse og forståelse for berekraftig utvikling”, Barnehageloven § 2.

I tillegg skal barnehagane følgje dei retningslinjer som Rammeplanen for barnehagen gjev.

6.6.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

- Mange fleire barn har større barnehagetilbod; 4 eller 5 dagar i veka. Berre 6 barn har eit 2 dagars tilbod.
- Ny Stortingsmelding; Kvalitet i barnehagen. Større krav til innhaldet i barnehagen.
- Oppgradering av uteområde sommar/ haust 2009; ferdigplen, asfalt, takoverbygg sandkasse.

6.6.3 Utdringar framover

- Fordele barnehageplassane. Mål at alle skal få dei dagane dei søker om.
- Leggje arbeidstilhøva til rette for sjukemeldte/tilsette med spesielle behov.
- Leggje til rette for kompetanseheving for dei tilsette, jfr ny Stortingsmelding.
- Få til mattilbod i barnehagen som både foreldre og tilsette er tilfredse med.

6.6.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	5,4	5,3	5,2
		Foreldre sine moglegheiter for medverknad over barnehagetilbodet	4,2	4,1	4,8
		Respektfull behandling av barnet	5,5	5,1	5,2
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga til barnet	4,9	4,6	5,0
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste	0	0	
		Kor mange barn når aldersrelevante språkmål før skulestart	80%	90%	80%
Ressursstyring	Prioritering	Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigert opphaldstime	49	55	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,9	4,9	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,5	3,7	3,8
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,3	4,3	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	4,8	4,7	4,9
		Samarbeid/trivsel med kolleger	4,6	4,6	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	4,8	4,8	5,0
	Målt kvalitet	Sjuefråvær korttid	3,1%	2,1%	4,5%
		Sjuefråvær langtid	5,3%	8,3%	5,0%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Fagleg og personleg utvikling	3,4	4,1	4,5
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	3,5	4,2	4,3
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,4	4,0	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	100%	80%	100%

Brukar- og medarbeidarundersøkingar, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best)

På grunn av ny organisering er det ikkje sett mål for 2009 for Loar barnehage..

6.6.5 Rekneskapsoversikt for barnehagane

Barnehage	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	11 205 922	10 416 872	789
Kjøp av varer og tenester	1 678 299	1 448 796	230
Kjøp av tenester frå andre	342 539	346 400	-4
Overføringar	257 914	259 100	-1
Finansutgifter/transaksjonar	5 000	0	5
Salsinntekter	-2 063 730	-2 299 000	235
Refusjonar	-6 657 673	-6 856 400	199
Overføringar	-1 423 550	0	-1 424
Finansinntekter/transaksjonar	-560 000	-560 000	0
Sum barnehage	2 784 722	2 755 768	29

6.6.6 Resultatindikatorar for barnehagane i Lom

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	12 971	23 095	31 600	27 048	36 164	18 751	15 807	15 798
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	83 123	110 796	124 330	123 356	141 734	124 095	125 142	132 795
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert opphaldstime (kr)	37	49	55	52	58	47	47	45
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	77,7	84,1	85,8	87,6	86,8	88,1	89,1	89,2
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	71,1	72	72	76,2	74,8	74,9	75,3	75,2
Andel tilsette med førskulelærerutdanning	39,4	35,3	39,5	37,1	36,5	31,3	31,7	33
Andel tilsette med anna pedagogisk utdanning	6,1	2,9	2,6	2,9	1,6	4,6	4,4	3,4
Andel assistentar med førskulelærerutd, fagutd, eller anna pedagogisk utdanning	61,9	61,9	76,2	46,7	42,4	32,9	33,6	25,9

6.6.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Loar barnehage:</u>					
Talet på avdelingar	5	5	5	5	5
Talet på årsverk, pedagogar	6,0	6,0	6,0	6,2	6,0
Talet på årsverk, fagarbeidarar	8,3	8,3	12,4	7,8	10,8
Talet på årsverk, ufaglærte	1,0	1,0	1,0	4,6	0,8
Talet på årsverk, spesialpedagogar				0,5	0,5
Sum talet på årsverk	15,3	15,3	19,4	19,1	18,1
Talet på barn under 3 år	24	21	21	21	15
Talet på barn over 3 år	62	62	69	65	65
Sum talet på barn	86	83	90	86	80
<u>Odda barnehage:</u>					
Talet på avdelingar				1	1
Talet på årsverk, pedagogar				1	1
Talet på årsverk, faglærte				0,6	0,93
Sum talet på årsverk				1,6	1,93
Talet på barn under 3 år				0	2
Talet på barn over 3 år				6	5
Sum talet på barn				6	7

6.6.8 Kommenterar til avvik

- Avvik på lønsutgifter i forhold til budsjett kan forklarast med at auka rammer som barnehagen fekk for 2009 har stått i budsjettet som bruk av disposisjonsfond. Desse midlane har vore brukt til løn, og skulle vore fordelt på lønsbudsjettet.
- Underforbruk på teneste 2110, spesialundervisning: Spesialpedagogen i barnehagen sa opp, og stillinga sto ledig i fleire månader før det vart tilsett ny. (frå nytt barnehageår etter vurdering)
- Barnehagen fekk tildelt midler til prosjekt for oppgradering av uteområdet i juni. Ført i rekneskap og budsjett som kjøp av teneste frå private.

6.7 Oversikt frå Miljø, teknisk og næring

6.7.1 Hovudoppgåver

Tenesteområdet har ansvar for arealplanarbeid, miljø- og naturforvaltning, næringsutvikling, landbruksforvaltning, tekniske tenester, vaktmeistertenesta, reinhald, byggesaksbehandling, kart- og

geodataforvaltning, generell beredskap og forebygging mot naturskadar og ulykker. Utviklingsprosjektet "Liv i Lom" ligg også under tenesteområdet.

6.7.2 Kommenterar til utviklingstrekk

- Lom kjøpte i 2009 jordbruksfaglege tenester frå Skjåk kommune for å dekkje opp vakanse i jordbrukssjefsstillinga i delar av året. Silke Hansen vart tilsett som ny jordbrukssjef, og tok til i stillinga frå 1. oktober. Grunna avvikling av omsorgspermisjon vil ein også kjøpe tenester på området jordbruk i 2010.
- Arbeidet med utarbeiding av digitale gardskart vart fullført våren 2009. Utarbeidinga har skjedd etter eit samarbeid mellom Norsk Institutt for Skog og Landskap og kommunen. For første gong vart gardskarta brukt som grunnlag for utbetaling av produksjonstilskot ved søknadsomgangen hausten 2009. Dei digitale gardskarta skal forenkla prosessen med forvaltninga av dei statlege tilskotordningane og gje ei betre oversikt over produksjonsgrunnlaget for jordbruket.
- Ingen var tilsett i stillinga som tenesteleiar til Øyvind Pedersen tok til i stillinga 1. juli. Pedersen har sagt opp, og sluttar i mars 2010. Det blir arbeid med rekruttering av ny tenesteleiar.
- Naturmangfaldslova blei gjeldande frå 19.09.2009. Lova gir reglar om berekraftig bruk og vern av naturen, og forsterkar kommunane sitt ansvar for å innarbeide og ta omsyn til viktige område for biologisk mangfald i si fysiske planlegging og arealpolitikk. Reglane om områdevern (nasjonalparker, landskapsvernområde og naturreservat) i naturvernloven av 1970, er vidareført i den nye naturmangfaldlova. Det etablerast i den nye lova m.a. klare mål for områdevern, krav om forvaltningsplanar for store verneområde og økte midlar til skjøtsel. Naturmangfaldlova innfører også betre erstatningsreglar for grunneigarar og rettshavarar enn i dag.
- Breheimen nasjonalpark var den første nasjonalparken som vart vedteken etter den nye naturmangfaldslova ved kongeleg resolusjon av 07.08.2009. Den nye nasjonalparken ligg i kommunane Skjåk og Lom i Oppland og i Luster i Sogn og Fjordane. I tilknytning til nasjonalparken vart det oppretta fem landskapsvernområde: Strynefjellet, Mysubytta, Høydalen, Mørkridsdalen og Vigdalen. I tillegg vart Høyrokampen naturreservat oppretta i Lom. Verneplanen omfattar til saman nesten 1794 km², der 270 km² ligg i Lom (dvs. 15%).
- Arbeidet med "Kommunedelplan for avlaup" vil bli slutført i 2010.
- Arbeidet med tildeling av offisielle vegadresser vart starta opp i 2009, og vil bli slutført i 2010. Alle vegar i kommunen er tildelt offisielt vegnamn, og vil bli skilta. Alle bustadar, gardsbruk, verksemder, offentlege bygg, fritidsbustadar m.m. vil få tildelt offisielt husnummer.
- Arbeidet med utarbeiding av digitalt kartverk for kommunale vatn- og leidningsnett og registreringar av alle kummar m.m. er godt i gang, og arbeidet vil bli vidareført i 2010.
- Trafikksikringsplan for perioden 2008-2013 vart vedteken i kommunestyret 21.01.09.
- Risiko- og sårbarheitsanalyse for Lom og Skjåk, vart utarbeidd i 2009, og vil bli lagt fram for vedtak i kommunestyra i 2010.
- Det vart gjort vedtak om oppretting av eiga ordning med teknisk vakt for Lom i 2009, med iverksetting frå nyttår 2010. Tidlegare dekkja den felles brannvakta med Skjåk også teknisk vakt for Lom. Den nye ordninga er meir omfattande, og vil dekkje alle kommunaltekniske anlegg og heile den kommunale bygningsmasse, inkludert innbrotsalarmar. Det er opna for at tilsvarande anlegg i Skjåk etter kvart kan bli tilknytt ordninga.
- Etableraroppfølging, inspirasjonskveldar for nyetablerarar og bedrifter (i samarbeid med Vågå) og undervisning i

Øyvind Pedersen er leiar for tenesteområdet Miljø, teknisk og næring

entreprenørskap i ungdomsskulen, har vore element i det generelle arbeidet med næringsutvikling i kommunen. Landbruks- og matminister Lars Peder Brekk opna Matruta på Nasjonal turistveg Sognefjellet i juni.

- Aktiviteten i utviklingsprosjektet "Liv i Lom" har vore stor. 2009 var første ordinære driftsår. Det var tilsett ideutviklar i mars, som i tillegg til nærings sjefen er drivande i prosjektarbeidet. Av aktivitetar i prosjektet i 2009 kan nemnast: Opprusting og skilting av Bergomsrunda

6.7.3 Utfordringar framover

- Landbruksforvaltninga i kommunen er pressa i form av avgrensa personalressursar i høve til oppgåvetilfanget. På oppdrag frå kommunestyret vart det utgreia moglege samarbeid med nabokommunar om landbrukskontor. Behandlinga i kommunestyret 16.12.09 gav som resultat at kommunen inntil vidare opprettheld eige landbrukskontor, og at Lom kommune tek initiativ til ein regional prosess der ein ser nærare på moglegheitene for å etablere eit tettare og meir forpliktande samarbeid om landbruks- og næringsutvikling.
- Tenesteeininga har fått nye arbeidsoppgåver i samband med forvaltninga av dei nye nasjonalparkane. Reinheimen blir forvalta etter ein lokal modell der kvar kommune er forvaltningsmyndigheit for sine areal innanfor verneområda, og der ein har eit kontaktutval som overbygging. For Breheimen er det lagt opp til ein interkommunal forvaltningsmodell der også fylkeskommunane og Skjåk allmenning er representerte. Endeleg avklaringar om forvaltninga av Breheimen er venta gjort i første halvår 2010. Det er ei utfordring for tenesteeininga å følgje opp arbeidet med nasjonalparkforvaltninga i form av personalressursar.
- Arbeidet med utarbeiding av energi- og klimaplan for Lom vil bli slutført i 2010. Utfordringa framover vil ligge i å sette tiltaka i planen ut i livet.
- Ei karakterisering av alle vassførekomstar i kommunen skal gjennomførast i 2010-11. Arbeidet skjer i regi av Vassdragsforbundet og Fylkesmannen, og med kommunen som viktige bidragsytar. I følgje "Vannforskriften" skal alt norsk vatn ha minimum god økologisk og kjemisk tilstand, vurdert ut frå fastsette krav nedfelt i EUs vassrammedirektiv. Vassdraga i Lom kjem inn under arbeidet med forvaltningsplanen for "Vannområde Mjøsa".
- Store utbyggingsprosjekt som renovering av reinseanlegga i Garmo og på Galdesand, utbygging av brann- og fjellredningsstasjon og bygging av fleirbrukshall, skal gjennomførast i kommunal regi dei næraste åra. Det vil vere utfordrande å gjennomføre dette arbeidet ved sidan av dei ordinære oppgåvene ved eininga.
- Auka bygningsmasse og vedlikehaldsbehov, skapar utfordringar for vaktmeistertenesta og reinhaldspersonalet. Det er behov for evaluering av reinhaldstenesta i forhold til areal og standard.
- Ny planlov stiller auka krav til utarbeiding av arealplanar. For å møte dei nye krava og etterslep i forhold til vedteke arealplanprogram, er det naudsynt med prioritering av ressursar til arealplanarbeidet i kommunen.
- Iverksettinga av matrikkellova frå årsskiftet 2010 stiller auka krav og pålegg kommunen nye oppgåver i samband med oppmålingsforretningar og utarbeiding og tinglysing av matrikkelbrev.
- Tenesteområdet har fleire fagområde med behov for kompetansearbeidskraft. Oppgåvetilfanget er også på mange område større enn det dei tilsette har moglegheit til å ta unna. For å oppretthalde gode tenestetilbod og utøving av forvaltningsmynde, er det ei utfordring å organisere og prioritere personalressursane og å rekruttere og behalde kompetanse.

6.7.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak	5,4	4,9	5,1	5,0
		Generell oppleving av kvalitet, byggjesak	5,4		5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vasskvalitet og vassstrykk	*)	*)	5,1	4,5
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet	*)	*)	5,5	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt	*)	*)	5,4	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge	*)	*)	4,6	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon	*)	*)	4,7	4,5
	Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstillar krav i forskrift	100%	100%	100%	100%
	Avklaring av forventning	Andel avlaupsprøver som tilfredsstillar krav i forskrift	100%	100%	100%	100%
		Andel tenestestader med serviceerklæring	10%	10%	10%	30%
Ressursstyring	Prioritering	Selvkostrekneskap vatn, dekningsgrad	-	100%	100%	100%
		Sjølvkostrekneskap avlaup, dekningsgrad		100%	100%	100%
		Sjølvkostrekneskap renovasjon, dekningsgrad		100%	100%	100%
		Sjølvkostrekneskap feiing, dekningsgrad		100%	100%	100%
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	4,2	4,6	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,5		3,8	4,0
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,5		4,8	4,5
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,1		5,3	5,0
		I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen	3,9		4,0	4,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	3,4%	2,6%	2,1%	3,5%
		Sjukefråvær langtid	6,3%	2,4%	2,7%	5,5%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	48%		48%	80%
		Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar	100%		100%	100%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	-		4,5	4,0
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	-		3,8	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	-		80%	100%

Brukar- og medarbeidarundersøkingane har karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Ikkje målt tidlegare.

6.7.5 Rekneskapsoversikt

Miljø, teknisk og næring	Rekneskap 2009	Budsjett 2 009	Avvik
Lønsutgifter	11 948 502	11 141 574	807
Kjøp av varer og tenester	10 202 096	10 130 116	72
Kjøp av tenester frå andre	5 256 729	5 301 862	-45
Overføringar	4 965 217	5 256 975	-292
Finansutgifter/transaksjonar	1 942 761	4 800	1 938
Salsinntekter	-10 436 320	-10 173 800	-263
Refusjonar	-7 889 532	-6 175 969	-1 714
Overføringar	-978 621	-794 862	-184
Finansinntekter/transaksjonar	-2 434 579	-3 582 406	1 148
Sum Miljø, teknisk og næring	12 576 253	11 108 290	1 468

6.7.6 Resultatindikatorar

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
Årsgebyr for vassforsyning	2 340	2 884	3 016	1 720	3 806	3 071	3 068	2 623
Årsgebyr for avlaupstenesta	2 673	4 071	4 248	4 540	3 800	3 344	4 258	3 043
Årsgebyr for avfallstjenesta	1 550	1 705	2 000	2 049	2 140	2 255	1 910	2 296
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdagar)	10	10	8	11	23
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplanar (kalenderdagar)	121	90	104	..	150
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdagar)	296	275	138	60	50	94	107	87
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal veg og gate	47 000	59 394	43 273	35 971	65 064	65 191	81 200	106 424

6.7.7 Nøkkeltal for området

	2006	2007	2008	2009
<u>Talet på tilsette:</u>				
I kommunehuset (Midtgard)	10	10	9	9
Utanfor kommunehuset (Midtgard)	20	20	23	23
I prosjektstillingar	1	3	3	1
<u>Sakshandsaming:</u>				
Journalpostar (inn- og utgåande post)	-	2 500	2 312	2 279
Talet på byggjesaker	70	64	87	91
Talet på vedtekne kommuneplanar	0	2	0	0
Talet på vedtekne reguleringsplanar	5	4	2	1
Talet på målebrev	44	37	38	39
Talet på jordlovssaker og konsesjonssaker	13	15	10	14
Talet på søknadar om produksjonstilskot	162	162	151	143
Brutto produksjonstilskot (tal i millionar kroner)	28,6	29,5	29,5	31
Regionale miljøtilskot (tal i milionar kroner)	1,5	1,5	1,6	1,6
Talet på utsendte gardskart til gardbrukarar	-	505	203	0
Talet på gardskart, innkomne svar	-	259	0	0
Talet på gardskart med rettingar	-	205	34	30
Søknadar om dispensasjon for motorferdsel i utmark	10	14	20	16
<u>Drift av kommunaltekniske anlegg:</u>				
Talet på anlegg for kommunal vassforsyning	4	4	4	4
Talet på kommunale reinseanlegg	4	4	4	4
Talet på innbyggjarar knytt til kommunalt avlaupsnett	1 186	1 186	1 197	1 200
Talet på innbyggjarar ikkje knytt til kommunalt avlaup	1 269	1 250	1 210	1 205
Lengde på kommunale avlaupsleidningar (meter)	33 908	33 908	33 908	33 908
Lengde kommunale vegar eller vegar med tilskot (km)	72	72	72	72

6.7.8 Kommenterar til avvikLønsutgifter:

Meirforbruk kjem i hovudsak av vikarbehov ved sjukemeldingar og permisjonar, og må sjåast i samanheng med auka inntekter frå refusjonar.

Overføringar:

Meir i momsrefusjon enn budsjettert. Dessutan skjedde delutbetaling av driftsstøtte for 2. halvår 2009 til Jotunheimen Reiseliv først i februar 2010.

Finansutgifter/transaksjonar:

Sjølvkostrekneskap vatn og avlaup medfører overdekking på vel 1 million kr. for 2009 som overførast fond.

Refusjonar:

Større beløp i refusjonar i samband med sjukefråver og svangerskaps-/omsorgspermisjonar enn budsjettert. Refusjon frå Staten til kommunen i samband med lokal forvaltning av Reinheimen (kr. 193.200) og utgifter i samband med arrangement ved opninga Breheimen nasjonalpark.

Salsinntekter:

Meirinntekter på behandlingsgebyr for byggesak og gebyr for oppmåling i forhold til budsjettert.

6.8 Oversikt frå Helse og velferd

6.8.1 Hovudoppgåver

Etter kommunehelsetenestelova:

- å sørgje for helsetenester for å fremje folkehelse, trivnad, gode sosiale og miljømessige tilhøve, førebyggje og behandle sjukdom, skade eller lyte.

Etter sosialtenestelova:

- å fremje økonomisk og sosial tryggleik, sikre gode levekår for vanskelegstilte, bidra til auka likeverd og likestilling, førebyggje sosiale problem og bidra til at den einskilde kan få eit aktivt og meningsfullt tilvære i fellesskap med andre. NAV er ein god reiskap i dette arbeidet da formålet med reformen er å

- få fleire i arbeid og færre på stønad

- gjera det enklare for brukarane og tilpasse forvaltninga til brukarane sine behov

- få ein heilheitleg og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning

Etter barnevernlova:

- sikre at barn og unge som lever under forhold som kan vera til skade for deira helse og utvikling, får naudsynt hjelp og omsorg til rett tid og sikre dei trygge oppvekst-vilkår.

Vaktsentralen – har som hovudoppgåver legevaktvarsling, tryggleiksalarmar, e-verksalarmar, andre type alarmmottak og kommunen sitt sentralbord.

Bjørn Bakke er leiar for tenesteområdet Helse og velferd

6.8.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

Behovet for samarbeid på tvers av kommunegrensene blir meir og meir tydeleg. Ein del tenester i små kommunar blir lett sårbare, da det ofte er svært få personar som står bak tenesteytinga – heilt ned i 1-2 tilsette innafor einskilde fagområde – t.d. barnevern, psykisk helsearbeid, jordmorteneste og ergoterapi.

Dette har ført til at det tidlegare er inngått samarbeid med nabokommunen Skjåk om felles teneste innafor psykisk helsearbeid og frå 1. september 2009 etablerte Lom og Skjåk felles barnevernsteneste. Regional jordmorkvakt vart etablert på Otta 1. mars 2008. Det ligg også an til at det frå april-10 blir ein felles flyktningkonsulent i Lom og Skjåk.

Året 2009 vart prega av svært stort fokus på svineinfluensaen eller Influenza A som den også vart kalla. Det gjekk mykje tid og ressursar i arbeidet med å planlegge, følgje opp og rapportere og til sist utføre vaksinasjon mot influensaen. Både

administrasjon v/tenesteleiar, kommunelege 1, legekantoret med legar og sekretærar, helsestasjon med helsesystemene og andre innkalla ekstrapersonell, brukte mykje tid og ekstraressurser i dette arbeidet. Det er pr. d.d. ikkje avklara om kommunane vil bli tilgodesett med ekstra midlar/refusjon frå staten for denne ekstra ressursbruken.

Mottak av 8 kvoteflyktningar like før jul i 2008 medførte også mange ekstra oppgåver for tenesteområdet helse- og velferd – både på tenesteleiar og helsepersonell.

Bygginga av DMS på Otta er i desse dagar inne i slutfasen og det skjer mykje spennande i samband med etableringa av DMS'et. Det er m.a. sett i gang ei ny utgreiing av regional legevakt der alle kommunane i regionen + dei to Frons-kommunane er invitert til å delta. Det er også i gang prosessar for interkommunalt samarbeid på fleire fagområde; t.d. samfunnsmedisin og undervisningsheimeteneste.

6.8.3 Utfordringar framover

Ved budsjettbehandlinga hausten 2009 vart helsesenteret teke heilt ut av langtidsbudsjettet. Dette gjer at dei tilsette ikkje lenger har noko håp om eit nytt helsesenter på fleire år. Behovet for nye og meir tidsmessige lokala er stort, og frå både tilsette og brukarar er det eit sterkt ynskje at planlegging og prosjektering kan koma i gang att og at det kan koma inn att på langtidsbudsjettet ved budsjettbehandlinga

i 2010. Ei naudsynt utbetring som er gjort siste året er bygging av ei ”lydsluse” på venterommet til legekantoret. Dette kom etter at Helsetilsynet hadde tilsyn med legevakt i Lom og Skjåk. Den mest prekære mangelen på helsesenteret i dag er ein ny ambulanse-/akuttinngang med tilhøyrande skadestue. Fysioterapien, jordmortenesta og psykisk helsearbeid har også lite tilfredsstillande lokala

Oversikt frå tenesteområda: Helse og velferd

i dag. Med betre plass kunne det vore mogleg å tilpasse/ bygge om, men plassmangel er ein fellesnemnar. Det nystarta arbeidet med ny utgreiing av regional legevaktsamarbeid skal vera avslutta i april i år. Det er knytt stor spenning til om alle kommunane i regionen + Frons-kommunane vil gå inn for å delta i samarbeidet. For kommunane lengst unna legevaktbasen på DMS'et, er det avgjerande at det kjem på plass ei bakvaktordning som ikkje blir for belastande for legane i desse kommunane. Ei god ambulansedekning vil også bli svært viktig og kan bli heilt avgjerande for at kommunane lengst unna legevakta på Otta vil gå inn for ei slik regional legevaktordning.

Kommunane i regionen har også store utfordringar framfor seg i arbeidet med å få på plass gode samarbeidsavtaler for drifta av DMS på Otta.

Lom kommune vil få ei ekstra utfordring frå 01.01.11. Det gjeld drifta av Vaktsentralen i Lom.

Det ligg i korta at legevaktvarslinga vil gå til DMS'et frå 2011.

Vaktsentralen mistar da ei årleg inntekt på ca. 900.000. Det må difor arbeidast vidare med å skaffe nye oppgåver til Vaktsentralen, slik at drifta skal bera seg reint økonomisk.

6.8.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Brukarar Barnevern	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at barnevernet tek del i at ditt barn får det betre?	5,0	5,0	*)	4,5
		I kor stor grad opplever du at personalet behandlar deg høfleg og med respekt?	5,0	5,8	*)	4,5
		Kor fornøyd er du med opningstida for oppmøte på kontoret?	4,5	5,4	*)	4,5
	Målt kvalitet	Andel barn som når avklara mål i tiltaksplan	-	80%		80%
		Andel saker der lovpålagt frist er oppretthalde	75%	100%		100%
		Andel tiltak innan opprinneleg familie	90%	87,5%		90%
		Brutto driftsutgifter til barnevern pr. barn i opprinneleg familie	15 235	33 437	81 400	17 000
Brukarar Psykisk helsearbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta du mottok bidreg til at du får eit meir aktivt liv	2,8	2,9	2,9	2,9
		I kor stor grad opplever du at tenesta du mottok bidreg til åuka tryggleik i kvardagen for deg?	2,5	3,1	3,0	3,1
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette i tenesta behandlar deg med respekt?	3,5	3,8	3,9	3,6
Brukarar Sosial	Opplevd kvalitet	Kor nøgd er du med informasjon og rådgeving frå sosialtenesta for å koma ut av ein vanskeleg situasjon?	2,0	2,7	3,1	3,0
		I kor stor grad tykkjer du at sosialtenesta tek deg med på råd?	2,0	2,9	3,3	3,0
		Kor nøgd er du med høvet til å få timeavtale?	2,7	3,3	4,0	3,0
	Målt kvalitet	Gjennomsnittleg stønadslenge i månadar for mottakarar av økonomisk sosialhjelp	3,6	3,3		<4,0
		Andel mottakarar av økonomisk sosialhjelp med stønad i 6 månadar eller meir	21%	19%		20%
		Korrigerte driftsutgifter til sosialtenesta pr. mottakar	9 302	20 191		<10 000
Medarbeidarar	Arbeids- gjevarrolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,6	4,6	4,4	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,0	4,1	3,5	4,2
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	4,6	5,2	4,8	4,8
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,3	5,4	5,3	5,3
	Målt kvalitet	Sjukefråvar korttid	1,75%	1,8%	1,5%	<3,0%
		Sjukefråvar langtid	2,32%	4,9%	9,0%	4,0%
		Svarprosent medarbeidarundesøking	66%	67%	81%	80%
Læring og fornyng	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,6	4,5	4,0	4,6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,9	3,8	3,5	4,0

*) Tala kan ikkje gjerast offentleg på grunn av for få svar.

Brukar- og medarbeidarundersøkingar, karaktarskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.8.5 Rekneskapsoversikt

Helse og velferd	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	16 091 717	14 399 217	1 693
Kjøp av varer og tenester	4 366 778	3 988 358	378
Kjøp av tenester frå andre	882 651	815 000	68
Overføringar	1 406 221	1 321 612	85
Finansutgifter/transaksjonar	93 175	163 000	-70
Salsinntekter	-3 045 589	-2 847 000	-199
Refusjonar	-4 920 385	-1 911 152	-3 009
Overføringar	-283 031	-2 108 000	1 825
Finansinntekter/transaksjonar	-145 558	-129 812	-16
Sum Helse og velferd	14 445 979	13 691 223	755

6.8.6 Resultatindikatorar

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar 20-66 år	964	467	1 730	1 594	1 439	1 725	2 084	2 437
Netto driftsutgifter per innbyggjar 0-17 år, barneverntenesta	2 563	3 146	4 113	2 313	3 529	5 155	5 084	5 376
Brutto driftsutgifter per barn i opprinneleg familie	15 235	33 467	81 400	146 714	5 448	26 364	29 805	30 557
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,4	3,3	3,4	4	4,1	4	4,4	4
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	3,6	3,2	2,4	1,8	4,6	4,7	4,5	4,2
Netto driftsutgifter pr. innbyggjar i kroner, kommunehelsetjenesten	2 116	2 487	2 761	2 459	2 417	2 329	1 953	1 715
Legeårsverk pr 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	12,5	12,5	12,4	12,4	12,2	10,8	10,2	9,3
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggjarar, kommunehelsetenesta	7,5	7,5	7,5	11	11	9,3	10,3	8,3
Årsverk av jordmødre pr. 10 000 fødte.	285,7	173,9	203,2	180,4	142,9	118,9	64,5	51,4

6.8.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Legetenesta:</u>					
Talet på konsultasjonar	6.000	5.722	6.198	6.748	5.494
<u>Ergoterapi og hjelpemiddelsentral:</u>					
Aktive brukarar	297		300	289	283
Utleverte hjelpemidlar	543		567	547	719
<u>Svangerskapskontroll:</u>					
Talet på fødsjar i Lom	26	26	14	24	21
<u>Helsestasjonen:</u>					
Talet på kontaktar	1.630	1.822	1.405	1.158	1.440
<u>Helsestasjon for ungdom:</u>					
Talet på kontaktar (besøk/tlf)	102	154	113	63	44
Fordeling i prosent jenter/gutar	94/6	95/5	96/4	95/5	98/2

Oversikt frå tenestoområda: Helse og velferd

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Fysioterapi:</u>					
Årsverk fysioterapeut	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8
Talet på konsultasjonar	1.997	1.754	1 824	1.911	1.942
Talet på pasientar	260	239	244	266	250
<u>Aldersfordeling i prosent:</u>					
0 - 19 år	14,7	13,0	11,0	12,5	9,5
20 - 59 år	50,8	55,0	53,0	49,5	50,8
60 - 79 år	22,5	24,0	24,0	28,0	34,0
80 år +	12,0	8,0	12,0	10,0	5,7
<u>Vaktsentralen:</u>					
Talet på årsverk	5	5	5	5	5
Trafikktejing	55 535	54 405	57 801	73 476	79.515
<u>Psykisk helsevern:</u>					
Årsverk psykiatrisk sjukepleiar	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Talet på brukarar	83	79	59	69	51

Nøkkeltal frå NAV:

	2005	2006	2007	2008	2009
<u>Sosialhjelp:</u>					
Samla stønad i alt	1.089.610	1.244.909	1.028.434	684 027	640 714
Utbetalt som bidrag		1.055.190	852.424	607 532	474 137
Utbetalt som lån		189.719	176.010	76 495	166 577
Talet på sosialhjelpstilfelle	65	70	63	49	49
<u>Stønadstilfelle fordelte etter alder:</u>					
0 - 17 år	1	0	0	0	0
18 - 24 år	5	11	10	6	2
25 - 44 år	19	22	16	15	17
45 - 66 år	32	31	30	23	22
67 år +	8	6	7	5	8
<u>Støttekontaktar/avlastarar: *)</u>					
Talet på støttekontaktar	32	30	36	5	10
Talet på klientar	24	32	40	6	7
<u>Barnevern:</u>					
Barn med tiltak (sjå fordeling):	28	22	20	16	12
- Barn i besøksheim	10	5	4	7	7
- Barn med friplass i barnehage	1	3	5	4	3
- Barn med støttekontakt/ miljøarb.	11	9	8	7	2
- Barn i fosterheim	3	3	2	2	2
- Barn med husmøvikar	6	3	2	2	3
- Barn i hybel med tilsyn	0	0	0	0	1
- Barn i institusjon	1	1	0	0	0

*) Frå og med 2008 overtok tenestoområde Heimebasert omsorg ansvaret for støttekontakt til klientar over 18 år.

6.8.8 Kommenterar til avvik

Overskridingane på løn og lønsrelaterte utgifter for heile tenestoområdet – kr 1.693.000 må sjåast i samanheng med innkomne refusjonar frå sjukepengar/fødselspengar – ca. kr 1.345.000. Resten av differansen kjem av ekstra innleige av personell på legekontor og helsestasjon i samband med vaksinasjonar mot Influenta A hausten/vinteren 2009, opplæring av nye vikarar/ekstrahjelp på legekantoret/vaktsentralen/Kroken omsorgsbustader. På Vaktsentralen vart det også ein del ekstra

lønsutgifter i samband med opplæring i scanning av fakturaer.

Har gjennom store delar av året vore langtidssjukemeldingar både på helsestasjon, psykisk helsearbeid, Kroken omsorgsbustader og vaktsentralen.

Innan legetenesta har det også vore leigd inn vikarar for dei faste legane i ferieavvikling om sommaren og i jule/nyttårshelga. Lom kommune får ein del ekstra kostnader i samband med dette – i stor grad reiseutgifter,

kostnader for husvære og gebyr til vikarbyrå – totalt ca. 20-30.000 i 2009.

Under psykisk helsearbeid (fellestenesta med Skjåk) låg det an til ei innsparing på lønspostane – (eit par sjukemeldingar utan full innleige av vikar i lengre periodar). Slike innsparingar fører da automatisk til at refusjonsbeløpet frå Skjåk blir tilsvarande mindre. Siste refusjonskravet på i underkant av kr 60.000 kjem i 2010. Tenesta hadde på slutten av året ein del ekstra kostnader (ekstraarbeid/overtid) i samband med ei tragisk hending.

Vaktsentralen kjem ut med eit overforbruk på lønsrelaterte postar på ca. kr 477.000, medan refusjonane for sjukepengar/fødselspengar er på ca. 200.000. Totalbudsjett for lønsrelaterte postar for Vaktsentralen i 2009 ser ikkje ut til å vera heilt realistisk – 2.630.000.

Rekneskapstala for 2008 viste totalt 3.047.000, medan tala for 2009 viser 3.108.000.

På inntektssida har det for Vaktsentralen sin del vore ein nedgang på kr 68.000 i høve budsjettet.

Under ansvar 620 kan det kommenterast at refusjonen til Sel kommune (Lom kommune sin andel av utgiftene til Kompetanseininga

og Gjeldsrådgjevinga i NAV) vart 34.000 høgre enn budsjettet. Kvalifiseringsordninga kom i 2009 ut med ein netto kostnad for Lom kommune på 98.000. (Tilskott frå staten var på ca. 400.000). Dei som går på kvalifiseringsordninga er personar som elles i stor grad ville ha gått på økonomisk sosialhjelp. På økonomisk sosialhjelp totalt sett var det ei innsparing på 163.000 i høve budsjett 2009.

Det har i 2009 vore auka pågang/behov for avlastningstiltak/besøksheim/støttekontakt for barn/unge med slike behov. Totalt sett er det eit overforbruk på desse tenestene med ca. 125.000.

Barnevernet vart slått saman med Skjåk frå 01.09.09 der Skjåk er arbeidsgjevar. Totalt sett i høve budsjett 2009 kom området ut med eit overforbruk på 98.000. Mykje av dette skuldast at det måtte nyttast barnevernsteneste i anna kommune som Settebarnevern i ei einskildsak p.g.a. habilitetsspørsmål.

Flyktningtenesta kjem ut med eit overskot på i underkant av 300.000. Det er da i løpet av året brukt ca. 600.000 ekstra til undervisningsføremål og ca. 400.000 i introduksjonsstønad.

Reidun Øvre Øygard er leiar for tenesteområdet Institusjonsbasert omsorg.

6.9 Oversikt frå Institusjonsbasert omsorg

6.9.1 Hovudoppgåver

Yte heildøgns pleie- og omsorgstilbod ved langtids, korttids- eller avlastningsopphald ved Lom Helseheim.

Pasientane får tilbod om legetilsyn, tannlegetilsyn, aktivisering og sosiale

tilstelningar.

Kjøkkenet lagar næringsrik mat til pasientar, kantiner og matombringning. Pasientane sine klede blir vaska i eige vaskeri.

6.9.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

- Overbelegg heile 2009. Stadig fleire pasientar blir lagt inn frå sjukehus.
- Omsorgsnivået er for høgt til at det er forsvarleg å skrive ut pasientane til heimen.
- Kjøpt institusjonsplassar i nabokommunen i ein prekær periode.
- Vanskeleg å setja av faste plassar til korttidsopphald/avlastning. Dei sjukaste pasientane treng hjelp fyrst.
- Aukande behov til pasientar i ulike demensfaser/alderspsykiatri.
- Friviljuge aktørar er ei verdifull gruppe som tilfører glede i kvardagen.
- Demensteam, krefteam og dagtilbod for heimebuande med demens oppretta i samarbeid mellom institusjon og heimetenesta dette året.
- Fokus på etikk, smittevern, internopplæring og implementering av IT-verkty.
- I løpet av året har vi hatt tilsyn av arbeidstilsynet, mattilsynet, tilsyn på data og branntilsyn.
- Starta med valfag for ungdomsskuleelevar, og ungdom over 16 år har hatt sommararbeid.

6.9.3 Utfordringar framover

- Yte institusjonstenester til rett tid og rett omfang.
- Treng nytt låsesystem på heile Helseheimen for å trygge pasientar.
- Ha plassar til utskrivingsklare pasientar frå sjukehus/sjuka heimebuande
- Fortsetje arbeidet med å bygge kompetanse og spisskompetanse for å gje pasientane gode tenester på 1.linje-nivå.
- Manglande lagerplass for senger og utstyr. Tungvint drift.
- Betre tilkomst for personar med funksjonssvikt – nye inngangsdører med fotocelle.
- Bruke IT-program, Helsenett og andre tekniske løysingar.
- Arbeide med kvalitetsforbetring og samarbeide med undervisningsjukeheimen i fylket.
- At Distriktsmedisinsk senter møter dei behova kommunen har, også innan demens og psykiatri for eldre pasientar.
- Pleie- og omsorgsplan.
- Samhandlingsreformen.

6.9.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad er du nøgd med den medisinske behandlinga du får?	3,1	3,3	3,3	3,3
		I kor stor grad opplever du at bebuarane er nøgde med den medisinske behandlinga han/ho får?	2,3	2,6	3,5	3,1
		I kor stor grad er du nøgd med høvet til å gjere daglegdagse gjeremål?	2,4	2,6	2,0	2,6
		I kor stor grad er du nøgd med aktivitetstilbodet der du bur?	2,2	2,4	3,5	2,4
		I kor stor grad opplever du at bebuaren er nøgd med høvet til å koma seg ut og få andre opplevingar/turar?	1,7	1,9	3,0	2,0
		I kor stor grad opplever du at hjelpa er utarbeidd i samarbeid med deg som pårørande?	1,0	2,0	-	3,0
	Målt kvalitet	Andel pårørande med årleg samtale	-	100%	100%	>95%
		Andel pasientar med primærkontakt	-	100%	100%	100%
		Avvik medisinerer	-	<40	9	<35
		Andel pasientar med pleieplan	-	75%	75%	100%
Ressursstyring	Prioritering	Plassar i innsitusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	-	24,4	24,3	24,4
		Årsverk legar pr. 1000 plassar i institusjon.	-	5,2	5,2	6,1
	Dekningsgrad	Andel innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på institusjon	19,2	24,5	23,6	-
		Beleggsprosent	-	98%	106%	100%
		Andel plassar sett av til tidsavgrensa opphald	0%	9%	-	11%
		Dekningsgrad i prosent	17,8	-	28,5	-
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,4	4,6	4,0	4,6
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	4,7	>4,5	4,6	>4,5
		Løysar dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	4,2	4,5	4,9	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,1	5,1	5,2	5,1
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	4,5	4,8	5,2	5,2
	Målt kvalitet	Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale	-	71%	85%	100%
		Andel tilsette som er fagarbeidarar	-	65%	67%	67%
		Sjuefråvar korttid	3,9%	<4,0%	3,3%	<4,0%
		Sjuefråvar Langtid	5,4%	<5,2%	5,9%	<4,8%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	14%	68%	58	50%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,0	4,2	4,1	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,5	3,7	3,8	4,0

Brukarundersøking, skala frå 1 (dårlegast) til 4 (best), medarbeidarundersøking, skala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.9.5 Rekneskapsoversikt

Institusjonsbasert omsorg	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	24 132 430	23 462 236	670
Kjøp av varer og tenester	5 382 031	5 462 059	-80
Kjøp av tenester frå andre	450 974	411 000	40
Overføringar	951 717	970 000	-18
Salsinntekter	-5 348 309	-4 588 000	-760
Refusjonar	-1 235 089	-1 290 000	55
Overføringar	-61 481	0	-61
Finansinntekter/transaksjonar	-151 714	0	-152
Sum institusjonsbasert omsorg	24 120 560	24 427 295	-307

6.9.6 Resultatindikatorar

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80 år og over	246 112	299 500	290 179	302 008	248 821	258 779	262 266	285 980
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67 år og over	88 857	104 174	106 611	95 829	92 955	96 287	93 145	99 609
Andel fravær av totalt antall årsverk	10,4	5,4	10,8	16,6	8,4	11,1	11,8	11,5
Netto driftsutgifter, institusjon (f253+f261) pr innbyggjar 80 år og over	137 428	173 257	167 391	184 568	118 578	125 026	120 679	131 007
Andel bebuarar 80 år og over i institusjonar	69,2	75,6	80,5	73,8	78,6	78,1	73,9	71,4
Andel innbyggere 80 år og over som er bebuarar på institusjon	17,8	23,6	21,9	23,5	16,7	15,6	14,5	14,3
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	637 537	710 488	746 927	736 452	725 278	777 559	756 208	810 677
Netto driftsutgifter til aktivisering pr. innbyggjar 67 år og over	5 043	3 469	4 355	1 079	9 702	3 488	4 848	5 439

6.9.7 Nøkkeltal for området

	2005	2006	2007	2008	2009
Talet på årsverk		32,2 *)	40,6	40,6	40,4
Tenestemottakarar etter alder:					
Under 67 år	2	1	1	1	0
67 - 79 år	9	11	11	10	8
80 - 89 år	17	20	22	20	19
90 år +	12	9	8	12	13
Liggedagar institusjon	15 998	14 755	14 721	14 771	15 949
Beleggsprosent	107,5	98,6	98,4	98,7	106,6

6.9.8 Kommenterar til avvik
Avvik økonomi.

Innsparing på kr. 307` på samla drift kjem i hovudsak av innsparing på pensjon/forsikring med kr. 407`. (Utan dette ville vi gått i minus med om lag kr. 100`.)

Avvik målekart.

Moglegheit til å gjera daglegdagse gjeremål, utarbeiding av hjelp i lag med pårørande, og dimensjonen næraste leiar ligg under landssnittet.

6.10 Oversikt frå Heimebasert omsorg

6.10.1 Hovudoppgåver

Yte helsehjelp, pleie- og omsorg etter kommunehelsestenestelova. Praktisk hjelp, opplæring, miljøarbeid, støttekontakt for personar over 18år og tryggleiksalarmar etter sosialtenestelova. Heimetenestene

består av mange deltenester som sørger for at hjelpetrengande eldre og personar med funksjonssvikt kan få bu og virke i eigen heim så lenge dei ønskjer. Totalt 29 bueningar i trygde- og omsorgsbustadar.

6.10.2 Tenesteleiars kommentarar til utviklingstrekk

- Tung pleie av pasientar i heimane, som treng høgare omsorgsnivå.
 - Fleire demente heimebuande pasientar.
 - Yngre funksjonshemma som treng heildøgns omsorg og bustadar
 - Behov for dataarbeidsplassar for dagleg dokumentasjon.
 - Demensteam, kreftteam og dagtilbod
- for heimebuande demente oppretta i samarbeid mellom institusjon og heimetenesta.
- Fokus på rekruttering, kompetanseheving, kvalitetsforbetring og regionalt samarbeid.
 - Interkommunalt samarbeid om undervisningsheimeteneste og DMS.
 - Tilsyn på data

6.10.3 Utfordringar framover

- Vanskeleg å få institusjonsplass når det trengs.
 - Eldre pasientar som er psykisk for sjuke til å vera heime, men for friske til å vera på sjukehus.
 - Bruke IT-program, Helsenett og andre tekniske løysingar som høver.
 - Arbeide med kvalitetsforbetring i samarbeid med undervisningsheimetenesta og andre.
 - At Distriktsmedisinsk senter møter dei behova kommunen har, også innan demens og psykiatri for eldre pasientar.
 - Halde fokus på arbeidsmiljø, rekruttering og myndiggjering av personell.
- Ha ei velfungerande koordinerande eining.
 - Behov for sosiale og kulturelle aktivitetar, møteplassar og friviljug arbeid.
 - Manglar kontorplassar og betre lokale for arbeidssenteret.
 - Opprette gode bu- og aktivitetstilbod for ungdommar med funksjonshemming.
 - Økonomi til å drifte tenestene og moglegheit til å ha lågterskeltilbod.
 - Oppretthalde dagtilbod for demente utover prøveperioden.
 - Pleie- og omsorgsplan.
 - Samhandlingsreformen.
 - Omsorgsbustader med heildøgns omsorg.

Reidun Øvre Øygard er leiar for tenesteområdet Heimebasert omsorg

Oversikt frå tenesteområda: Heimebasert omsorg

6.10.4 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg ein betre kvardag slik at du kan bu heime?	3,8	3,8	3,7	3,8
		I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg den hjelpa du treng?	3,7	3,7	3,7	3,7
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette har omsorg for deg?	3,8	3,8	3,6	3,8
		I kor stor grad likar du deg der du bur?	-	-	4,0	
		I kor stor grad kan du påverke den tenesta du får?	-	-	3,0	
	Målt kvalitet	I kor stor grad har dei tilsette tilstrekkeleg kunnskap om brukaren og funksjonshemminga?	-	-	3,0	
		Andel pårørande til brukarar med funksjonshemming med årleg samtale	-	-	100%	100%
		Sakshandsamingstid	3 dagar		5 dagar	<5 dagar
Ressursstyring	Prioritering	Avvik medisinerer	44	40	18	<40
		Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	3,8%	3,8%	3,9%	3,8%
	Dekningsgrad	Mottakarar av kjernetenester til heimebuande pr. 1000 innbyggjarar 80+ år	408	396	391	
		Mottakarar av kjernetenester til heimebuande pr. 1000 innbyggjarar	5,3	5,3	5,3	5,3
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	4,1	4,5	4,4	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	3,7	3,8	3,5	3,9
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	5,0	5,0	5,3	>5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	5,1	5,1	5,4	>5,0
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	5,3	5,3	5,3	>5,0
	Målt kvalitet	Registrerte tilfelle av vald eller truslar	3		5	<3
		Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter kap 4a, som er oppdaterte på dette	-	100%	100%	100%
		Andel tilsette som er assistentar/ufaglærte	-	27%	22%	<25%
		Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale			95%	
		Sjukefråvær korttid	3,7%	3,4%	2,6%	<3,5%
Læring og foryring	Opplevd kvalitet	Sjukefråvær Langtid	4,5%	3,6%	4,0%	<4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	68	80	90	>80
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	4,2	4,4	4,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	3,6	3,8	4,1	4,0

Brukarundersøking, skala frå 1 (dårlegast) til 4 (best), medarbeidarundersøking, skala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

6.10.5 Rekneskapsoversikt

Heimebasert omsorg	Rekneskap 2009	Budsjett 2009	Avvik
Lønsutgifter	18 715 007	18 652 616	62
Kjøp av varer og tenester	2 514 349	2 803 096	-289
Kjøp av tenester frå andre	0	90 000	-90
Overføringar	248 822	320 200	-71
Finansutgifter/transaksjonar	200 000	0	200
Salsinntekter	-1 488 739	-1 555 500	67
Refusjonar	-1 703 744	-1 099 000	-605
Overføringar	-11 000	0	-11
Finansinntekter/transaksjonar	-52 301	-66 000	14
Sum heimebasert omsorg	18 422 394	19 145 412	-723

6.10.6 Resultatindikatorar

	Lom 2007	Lom 2008	Lom 2009	Skjåk 2009	Vågå 2009	Komm.- gruppe 2009	Oppland 2009	Heile landet 2009
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 80 år og over	246 112	299 500	290 179	302 008	248 821	258 779	262 266	285 980
Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbyggjar 67 år og over	88 857	104 174	106 611	95 829	92 955	96 287	93 145	99 609
Netto driftsutg. til kjernetenester til heimebuande pr. innbyggjar	5 981	6 959	6 951	6 646	7 368	7 644	7 251	6 386
Mottakere av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 0-66 år	17	20	20	14	27	23	23	20
Mottakarar av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 67-79 år.	115	119	142	116	91	99	95	86
Mottakere av kjernetenester til heimebuande, pr. 1000 innb. 80 år og over.	408	396	391	439	357	380	339	353
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottakar av kjernetenester til heimebuande (i kroner)	117 661	140 789	130 809	133 103	143 379	160 601	159 778	172 746
Gjennomsnittleg antall tildelte timar pr veke som brukarar av praktisk bistand får	7,5	7,4	7,6	2,1	8,8	5,3	7,2	6,4
Gjennomsnittleg antall tildelte timar pr veke som brukarar av heimesjukepleie får	1,8	1,4	2,1	7,7	2,9	4,2	3,7	4,8

6.10.7 Nøkkeltal for heimesjukepleie og praktisk hjelp

	2005	2006	2007	2008	2009
Talet på årsverk for heile området		30,2	33,6	34,6	33,9
<u>Støttekontakt/avlasting: *)</u>					
Talet på støttekontaktar				21	22
Talet på klientar over 18 år				26	24
<u>Tenestemottakarar etter alder:</u>					
Under 67 år	21	17	24	37	37
67 - 79 år	38	34	38	41	43
80 - 89 år	59	55	67	63	61
90 år +	8	6	7	8	8

*) Støttekontakt for klientar over 18 år er flytta frå Helse og velferd i 2008

6.10.8 Kommenterar til avvik

Avvik økonomi.

Innsparing på kr 723` på samla drift. Ein vesentleg del er kr 491` grunna manglande arbeidskraft på tenester med enkeltvedtak for tilsvarande beløp. Vidare er det innsparing på kr. 65` på leasingbilar grunna mindre kjørelengde, samt innsparing på pensjon og forsikring på kr 290`

Avvik målekart

Standard på arbeidslokale og dimensjonen næraste leiar ligg under landsgjennomsnitt.

Notar til rekneskapen

Note 1 Prinsipp for rekneskapen

Rekneskapen er utarbeidd i henhold til bestemmelsene i kommuneloven med høyrande forskrifter og god kommunal rekneskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp

All tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem kommunen si verksemd går fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen.

Alle kjente utgifter, utbetalningar, inntekter og innbetalningar i året er teke med i årsrekneskapen, anten dei er betalte eller ikkje. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsrekneskapen. Den delen av lånet som ikkje er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggs- og omløpsmidlar

I balanserekneskapen er eigendelar bestemt til varig eige klassifisert som anleggsmidlar. Andre eigendelar er omløpsmidlar.

Kommunen følger KRS nr 4 som er avgrensning mellom driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen. Standarden har særleg betydning for skiljet mellom vedlikehald og påkostning i forhold til anleggsmidlar. Utgifter som kjem til for å oppretthalde anleggsmiddelet sitt kvalitetsnivå, utgiftsførast i driftsrekneskapen. Utgifter som representerer ei standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffinga, utgiftsførast i investeringsrekneskapen og aktiverast på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knytt til aktuelle prosjekt i investeringsrekneskapen, jamfør kommuneloven § 50.

Vurderingsreglar

Omløpsmidlar er vurderte til lågaste verdi av anskaffelseskost og verkeleg verdi.

Uteståande fordringar er vurderte til pålydande med frådrag for forventta tap.

Anleggsmidla er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidlar med avgrensa økonomisk levetid blir avskrive med like store årlege beløp over levetida til anleggsmiddelet. Avskrivning startar året etter at anleggsmidlet er kjøpt inn eller teke i bruk av verksemda. Avskrivingsperiodane er i samsvar med § 8 i forskrift om årsrekneskap og årsberetning.

Sjølvkostutrekning

Innanfor dei rammer der sjølvkost er sett som den rettslige ramma for kva kommunen kan krevja av brukerbetalingar, reknar kommunen sjølvkost etter retningsliner gjeve av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglane i mva-loven for dei tenesteområda som er omfatta av loven. For kommunen si anna verksemd krev kommunen mva-kompensasjon. Motteke kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskot (rammetilskot) i inntektssystemet.

Pensjon

Kommunene kan velje mellom 1 år og 15 år når det gjeld ammortisering på premieavvik. Premieavvik er differanse mellom det som faktisk er innbetalt til pensjonskassene og ei utrekning av kva kostnadene skulle vore. Eitt års amortisering inneber at kommunen fører premieavviket på eitt år i staden for å fordele dette dette over 15 år. Premieavviket medfører ikkje kontantstrøm, men er ei teknisk utrekning og føringane går alltid i null sett over ei periode på to år.

Note 2 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen:	2009	2008	Endring
2.1 Omløpsmidlar	kr 96 680 834	kr 91 706 566	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 28 246 358	kr 26 978 482	
Arbeidskapital	kr 68 434 476	kr 64 728 084	kr 3 706 392
Drifts- og investeringsrekneskapen :	Beløp	Sum	
Anskaffing av midlar :			
Inntekter driftsrekneskap	kr 177 074 823		
Inntekter investeringsrekneskap	kr 1 324 187		
Innbet.ved eksterne finanstransaksjonar	kr 18 628 520		
Sum anskaffing av midlar	kr 197 027 530	kr 197 027 530	
Bruk av midlar :			
Utgifter driftsrekneskap	kr 172 926 281		
Utgifter investeringsrekneskap	kr 5 262 528		
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar	kr 15 106 354		
Sum bruk av midlar	kr 193 295 164	kr 193 295 164	
Anskaffing - bruk av midlar			kr 3 732 367
Endring ubrukte lånemidlar (auke +/-reduksjon-)			kr (25 975)
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsrekneskap			kr 3 706 392
Endring arbeidskapital i balansen			kr 3 706 392
Differanse			kr (0)

Note 3 Pensjon

Generelt om pensjonsordningane:

”Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/ tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon
Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet

ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/over de neste 15 årene.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.”

Økonomiske forutsetningar (§13-5):	KLP	SPK	Andre
Venta avkastning pensjonsmidlar	7,00%	5,85%	
Diskonteringsrente	6,00%	5,50%	
Forventa årleg lønnsvekst	4,23%	3,79%	
Forventa årleg G- og pensjonsregulering	4,23%	3,79%	

Notar til rekneskapen

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktingar og estimatavvik (tal i heile tusen)

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2009	2008
Årets pensjonsopptening, nåverdi	10 332 782	9 465 058
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	10 126 459	10 387 459
- Forventa avkasting å pensjonsmidlane	-8 746 629	-9 271 335
Administrasjonskostnader	617 319	525 980
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	12 329 931	11 107 162
Betalt premie i året	13 794 535	14 527 373
Årets premieavvik	-1 464 604	-3 420 211

Pensjonsmidlar, pensjonsforpliktingar akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2009		2008	
		Arb.gjeveravg.		Arb.gjeveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktingar pr.31.12.	193 721 062	12 398 147	185 053 873	11 843 447
Pensjonsmidlar pr. 31.12.	149 787 012	9 586 368	155 260 451	9 936 668
Netto pensjonsforpliktingar pr 31.12.	43 934 050	2 811 779	29 793 422	1 906 779
Årets premieavvik	-1 464 604	-93 734	-3 420 211	-218 893
Sum premieavvik tidlegare år (pr. 01.01.)	0		0	
Sum amortisert premieavvik dette året	0		0	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-1 464 604	-93 734	-3 420 211	-218 893

Spesifikasjon av estimatavvik

	2009		2008	
	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelses	Pensjonsmidler	Pensjonsforpliktelses
Faktiske midlar/forplikting (31.12.2008)	155 260 451	187 026 201	127 087 677	161 324 385
Estimerte midlar/forplikting (01.01.2009)	149 787 012	196 532 843	155 260 451	187 026 201
Årets estimatavvik (01.01.)	5 473 439	-9 506 642	-28 172 774	-25 701 816
Akkumulert avvik tidlegare år (01.01.2009)	0	0	0	0
Amortisert avvik dette år	0	0	0	0
Akkumulert estimatavvik 31.12.2009	5 473 439	-9 506 642	-28 172 774	-25 701 816

Note 4 Garantiansvaret til kommunen

	Beløp pr. 31.12.2009		Utløper dato
	2009	2008	
A/S Midtgard	kr 1 562 500	kr 1 562 500	12/31/2009
Sum garantiansvar	kr 1 562 500	kr 1 562 500	

Note 5 Aksjar og andelar i varig eige

	Eierandel i selskapet	Eventuell marknadsverdi	Balanseført verdi 31.12.2009	Balanseført verdi 31.12.2008
Gudbrandsdal Lufthamn AS			kr 127 500	kr 127 500
Eidefoss AS			kr 2 400 000	kr 2 400 000
Midtgard AS			kr 1 410 000	kr 1 410 000
Jotunheimen Reiselivslag AS			kr 11 000	kr 11 000
Skjolden Næringsbygg AS			kr 100 000	kr 100 000
Kommunekraft			kr 1 000	kr 1 000
Det Norske Teatret			kr 400	kr 400
Gudbrandsdal Industrier AS			kr 201 000	kr 201 000
Gudbrandsdalsmusea AS			kr 36 000	kr 36 000
KLP - eige kapitalinnskott			kr 3 213 325	kr 2 893 344
Stiftelsen Norsk Kulturarv	4,00%		kr 50 000	kr 50 000
Lom Tamreinlag BA			kr 60 000	kr 60 000
NGR - Renovasjonsselskap	12,46%		kr 88 400	kr 88 400
Lom og Skjåk Brannvesen IKS	50,00%		0	0
Sum			kr 7 698 625	kr 7 378 644

Note 6 Avsetting og bruk av fond

Samla avsettingar og bruk av avsettingar i året	2009	2008
Avsettingar	kr 17 680 535	kr 23 171 048
Bruk av avsettingar	kr 13 841 299	kr 26 736 042
Til avsetting seinare år	kr 106 869	kr -
Netto avsettingar	kr 3 732 367	kr (3 564 993)
Disposisjonsfond		
Beholdning 01.01	kr 20 860 867	kr 15 631 314
Bruk av fondet i driftsrekneskapen	kr 1 811 030	kr 6 387 936
Bruk av fondet i investeringsrekneskapen	kr 104 875	kr 2 217 395
Avsettingar til fondet	kr 5 962 810	kr 13 834 884
Beholdning 31.12	kr 24 907 771	kr 20 860 867
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	kr 20 891 587	kr 19 083 571
Bruk av fonda i driftsrekneskapen	kr 3 559 661	kr 5 327 776
Bruk av fonda i investeringsrekneskapen	kr -	kr -
Avsettingar til fonda	kr 6 673 542	kr 7 135 792
Beholdning 31.12	kr 24 005 469	kr 20 891 587

Notar til rekneskapen

Ubundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	kr 10 148 812	kr 10 387 485
Avsettingar til fonda	kr 648 760	kr 3 397 321
Bruk av fonda	kr 2 231 860	kr 3 635 994
Beholdning 31.12	kr 8 565 712	kr 10 148 812
Bundne investeringsfond		
Beholdning 01.01	kr 4 278 685	kr 4 384 197
Avsettingar til fonda	kr 916 772	kr 1 375 669
Bruk av fonda	kr 934 019	kr 1 481 182
Beholdning 31.12	kr 4 261 438	kr 4 278 684
Likviditetsreserve drift		
Beholdning 01.01	kr -	kr 2 000 000
Korr. rekneskapsprinsipp	kr -	kr (2 000 000)
Bruk av likviditetsreserve drift	kr -	kr -
Beholdning 31.12	kr -	kr -
Likviditetsreserve investering		
Beholdning 01.01	kr -	kr 1 819 747
Korr. rekneskapsprinsipp	kr -	kr (1 819 747)
Bruk av av likviditetsreserve investering	kr -	kr -
Beholdning 31.12	kr -	kr -

Note 7 Kapitalkonto

DEBET		KREDIT	
Saldo 01.01 (underskott i kapital)	0,00	Saldo 01.01 (kapital)	146 845 395,21
Debetpostar i året:		Kreditpostar i året:	
Sal av fast eigendom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	683 545,00	Aktivering fast eigendom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	4 762 528,44
Avskrivning: Eigendom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	8 292 127,00	Oppskrivning fast eigendom/anlegg	0,00
Nedskrivning: Eigendom, anlegg, utstyr, maskinar og transportmiddel	0,00	Kjøp av aksjar/andelar	319 981,00
Sal aksjar/andelar	0,00	Oppskrivning av aksjar/andelar	0,00
Nedskrivning aksjar/andelar	0,00	Aktivert eigenkapitalinnskot KLP	0,00
Redusert eigenkapitalinnskot KLP	0,00	Utlån - driftsrekneskapen	184 576,74
Avdrag på utlån - driftsrekneskapen	182 426,00	Utlån - investeringsrekneskapen	1 651 810,00
Avdrag på utlån - investeringsrekneskapen	769 930,00	Avdrag på eksterne lån:	0,00
Avskrivning på utlån - driftsrekneskapen	15 000,00	Avdrag på investeringslån	6 843 052,00
Avskrivning på utlån - investeringsreknesk.	0,00	Avdrag på formidlingslån	1 553 932,00
Bruk av lånemidlar	3 025 975,13	Endring pensjonsforpliktingar (reduksjon)	0,00
Endring pensjonsforplikting (auke)	9 506 642,00	Endring pensjonsmiddel (auke)	0,00
Endring pensjonsmidlar (reduksjon)	5 473 439,00	Urealisert kursgevinst utanlandske lån	0,00
Urealisert kurstap utanlandslån	0,00		
Balanse 31.12 (kapital)	134 212 191,26	Balanse 31.12 (underskot i kapital)	0,00
	162 161 275,39		162 161 275,39

Note 8 Interkommunalt samarbeid

	Overføringer	Til andre	Til Lom
Lom og Skjåk Brann/Feiarvesen		1 706 000	331 000
Interkommunalt renovasjonsselskap NGR		1 129 000	
Nord-Gudbr.dal kommunerevisjon		408 000	
Sekretariat for kontrollutvalg for Nordalskommunene		54 000	
Arbeidsgj.kontollen for Nordalskommunane			1 101 000
Skogbrukssjefstilling for Lom-Skjåk-Vågå		197 000	
IT.samarbeid Lom-Skjåk		510 000	
IT-samarbeid -Regiondata -		949 000	
Regionråd		447 000	
Psykatri Lom-Skjåk			743 000
PP- teneste Lom-Skjåk-Sel		916 000	
Veterinærvakt Lom-Skjåk			618 000

Note 9 Spesifikasjon av vesentlege postar

Tal i heile 1000

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Førre år
Konsesjonsavg. Avsett til nær.fond	4 162	3 500	662	3 704
Sal av konsesjonskraft-brukt i drift	14 838	14 291	547	13 349
Utbytte A/S Eidefoss-brukt i drift	10 080	10 030	50	10 080
Skattar, rammetilskot	97 623	95 700	1 923	87 181
Løn, pensjon,arb.g.avg.	120 563	116 345	4 218	110 984
Ref. sjukepengar	5 918	2 546	3 372	5 834
Straumutgifter ekskl.mva	4 503	4 246	257	4399

Note 10 Spesifikasjon av vesentlege transaksjonar

Tal i heile 1000

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Avvik
1. Art 1728/1729 Momskompensasjon	5 241	5 151	90
2.Art 1900-1904 Renteinntekter	4 495	5 199	-704
3. Art 1815-1818 Rentekomp. Bygg	2 225	1 636	589
4. Art 1898 Ten-1891 Attendef.frå KLP	1 131	1 273	-142

Kommentar:

- Renteinntekter av bankinnskot inkl. fond
- Rentekompensasjon frå Husb. Vedr. skulebygg, Helseheimen, Oms.bustader
- Attendef. Premiefond KLP

Note 11 Anleggsmidlar (eigedomar og utstyr)

	Eigedomar	Utstyr	Sum
IB	241 442 894	3 691 114	245 134 009
Aktivering	3 825 639	936 890	4 762 528
Oppskrivning			
Nedskrivning			
Sal	-683 545	0	-683 545
Avskrivning	-7 389 562	-902 565	-8 292 127
UB	237 195 426	3 725 439	240 920 865

Notar til rekneskapen

	Eigedomar	Utstyr	Sum
Avskrivningar pr. gruppe:			
Eigendelar	Avskr. pl.gruppe	2008	2009
Edb-utstyr, kontormaskinar m.m.	5/10-år	829 761	831 636
Anleggsmaskinar, inventar og utstyr, verktøy m.m.	8/10-år	81 247	70 929
Brannbilar, parkeringspl., trafikklys, tekniske anlegg (VAR) reinseanlegg, pumpestasj. forbrenningsanlegg m.m.	25-år	2 743 013	2 827 190
Bustader, skolar, barnehagar, idrettshallar, vegar og ledn.nett m.m.	40-år	2 082 225	2 259 628
Forretningsbygg,lagerbygg,adm.bygg, sjukeheimar og andre institusjonar, kulturbygg, brannstasjonar, utleigebustader m.m.	50-år	2 275 675	2 302 745
Sum avskrivningar pr. gruppe		8 011 921	8 292 128

Note 12 Finansiering av prosjekt i investeringsrekneskapen

	Finansiering	Medgått tidl.år:	Medgått i år:	Medgått i alt:	Ubrukte midlar:	Bruk av/ avsett til:
<u>10104 Edb-utstyr/programvare</u>						
Sak: budsjett 2009						
Bruk av driftsmidlar	248 000		311 681	311 681	-63 681	
Sum	248 000	0	311 681	311 681	-63 681	
Må finansierast i 2010.						Avslutta
<u>10113 Telefon-skular</u>						
Sak: k-46/09						
Bruk av driftsmidlar	150 000		0		150 000	25601003
Sum	150 000	0	0	0	150 000	
Forhandlingar om innkjøp vart ikkje ferdig i 2009.						
<u>10118-Kjøp av utleigebygg -Gjeisar</u>						
Sak: k-28/09 og k-41/09						
Bruk av ub. kapitalfond	1 500 000		1 138 220	1 138 220	361 780	25301001
Bruk av disposisjonsfond	985 000		0	0	985 000	25603004
Ref. frå staten	720 000		360 000	360 000	360 000	
Sum	3 205 000	0	1 498 220	1 498 220	1 706 780	
<u>10119 Eigenkapitalinnskott-KLP</u>						
Sak: ikkje finansiert						
	320 000		319 981	319 981	19	
Sum	320 000	0	319 981	319 981	19	

Notar til rekneskapen

	Finansiering	Medgått tidl.år:	Medgått i år:	Medgått i alt:	Ubrukte midlar:	Bruk av/ avsett til:
10121 Informasjon						
Sak: budsjett 2009 og k-25/09						
Bruk av ub. kapitalfond	120 000		0	0	120 000	25301001
Bruk av driftsmidler	300 000		274 137	274 137	0	
Bruk av momskomp.	105 000		66 816	66 816	38 184	
Sum	525 000	0	340 953	340 953	158 184	
Restbeløp overf. frå drift art 3970 kr. 25.863 Er ikkje avsett.						
<u>20002 Ref.Kap.Kostnader</u>						
Sak: budsjett-2009						
Ref. kapitalkostn.	330 000		280 642	280 642	0	25301001
Sum	330 000		280 642	280 642	0	
Avslutta						
<u>10108 Avsett renter til kap.Fond</u>						
Sak: budsjett-2009						
Overf. Frå drift	200 000		200 000	200 000	0	25301001
Sum	200 000		200 000	200 000	0	
<u>22001 Volleybane-Loar</u>						
Sak: del. Sak 13/11-09						
Bruk av disp.fond	33 345		33 345	33 345		25605045
Driftsmidler	55 000		55 000	55 000		
Momskompensasjon	22 086		22 086	22 086		
Sum	110 431		110 431	110 431	0	
Avslutta						
<u>25001 Loar barnehage</u>						
Sak: budsj-2006 - f-sak 16/06 - k-sak 15/07						
Refusjon frå staten	0		0	0	0	
Bruk av lån	2 025 000	2 025 000	0	2 025 000	0	29100014
Bruk av lånemidl-f-16/06	0			0	0	
Bruk av disposisjonsfond	25 000	25 000	0	25 000	0	25601004
Bruk av ubundne kapitalfond	1 570 000	1 244 959	325 041	1 570 000	0	25301001
Overf. frå driftsrekneskapen	2 175 000	2 175 000	0	2 175 000	0	
Overf. frå drift-momskomp.	1 430 000	1 351 944	92 057	1 444 001	0	
Kostnad ikkje finansiert	0	0	43 188	43 188	-43 188	
Sum	7 225 000	6 821 903	460 286	7 282 189	-43 188	
Må finansierast i 2010						
Avslutta						
<u>40010 Bøverdalen kyrkje.</u>						
Sak: k-15/08						
Bruk av lån	500 000		500 000	500 000	0	29100046
Sum	500 000		500 000	500 000	0	
Avslutta						
<u>40011 Eggjalia industribygg</u>						
Sak: budsj-2009						
Lånemidler	1 600 000	0	0	0	1 600 000	
Sum	1 600 000	0	0	0	1 600 000	

Notar til rekneskapen

	Finansiering	Medgått tidl.år:	Medgått i år:	Medgått i alt:	Ubrukte midlar:	Bruk av/ avsett til:
<u>42142 Fossbergom ra - rehab.</u>						
Sak: budsj-2004- budsj-2005- budsj-2006- k-30/06-k-49/08						
Ref. tomtetekn.arbeid	2 500 000	2 500 000	0	2 500 000	0	Ysteriet
Bruk av lån	11 962 678	12 014 605	73 447	12 088 052	-125 374	29100021
Overføring frå driftsrekneskapen	1 943	1 943		1 943	0	
Overf.frå dr. bruk av b.dr.fond	574 356	294 356	0	294 356	280 000	25506001
Overf.frå dr.-bruk av b.dr.fond	261 023	502 228	0	502 228	-241 205	25506002
Bruk av ubundne kapitalfond	500 000	500 000	0	500 000	0	25301002
Sum	15 800 000	15 813 132	73 447	15 886 579	-86 579	
						Avslutta
<u>42143 Garmo reinseanlegg</u>						
Sak: budsjett-2009						
Disposisjonsfond	350 000	0	0	0	350 000	25601004
Sum inntekter	350 000		0	0	350 000	
<u>42145 Leirmo reinseanlegg</u>						
Sak: budsjett-2009						
Disposisjonsfond	350 000	0	0	0	350 000	25601004
Sum inntekter	350 000		0	0	350 000	
<u>42166 Salg av grunn og tomter</u>						
Avsett til						
Sal av grunn/tomter		0	-557 295	-557 295		25504001.
Sum inntekter			-557 295	-557 295	0	
<u>42167 Innl. Grunn tomter-for avsetj. til u.b.inv.fond</u>						
Kjøp av grunn-(innl.feste)			-41 868	-41 868	-41 868	Avsett til
Ref.tomtetekn.arb.			-126 250	-126 250	-126 250	25301001
Sum inntekter			-168 118	-168 118	-168 118	25301001
<u>42241 Lom samfunnshus</u>						
Bruk av lånemidlar	769 000		169 626	169 626	599 374	29100020
Overf. frå drift -momskomp	191 000		42 406	42 406	148 594	
Sum inntekter	960 000		212 032	212 032	747 968	
<u>42404 Miljøstasjon</u>						
Budsjett-2008						
Bruk av ub.kapitalfond	1 897 000	1 308 449	251 567	1 560 016	336 984	25301002
Sum	1 897 000	1 308 449	251 567	1 560 016	336 984	
<u>42405 Skiltplan veg og gateadresser</u>						
Bruk av driftsmidlar	100 000		0	0	100 000	25604013
Sum inntekter	100 000		0	0	100 000	
Beløpet er avsett på disp.fond. Prosjektet er påbegynt i 2009, men vart ikkje ferdig på grunn av kulde.						
70002 Dekontaminator						
Budsjett-2009						
Overf. frå driftsrekneskapen	130 000	0	120 304	120 304	9 696	
Overf. frå drift -momskomp	32 500		30 076	30 076	2 424	
Sum	162 500	0	150 381	150 381	12 120	

Notar til rekneskapen

	Finansiering	Medgått tidl.år:	Medgått i år:	Medgått i alt:	Ubrukte midlar:	Bruk av/ avsett til:
<u>70003 Helseheimen</u>						
Budsjet-2009						
Bruk av lånemidler	672 000	0	631 092	631 092	40 908	
Overf. frå drift --bruk av b.driftsf	168 000		0	0	168 000	
Sum	840 000	0	631 092	631 092	208 908	
<u>70004 Ambulansestasjon</u>						
Sak: budsjett-09 og k-57/09						
Disposisjonsfond	641 000		71 530	71 530	569 470	25601004
Lånemidler	725 000			0	725 000	29100044
Sum inntekter	1 366 000		71 530	71 530	1 294 470	
<u>60003 Agregat vaktentralen</u>						
Budsjet-2009						
Driftsmidler	150 000	0	107 100	107 100	42 900	
Overf. frå drift -momskomp	37 500		26 775	26 775	10 725	
Sum	187 500	0	133 875	133 875	53 625	
Ubrukt kr. 42900.- Avsett til disp.f. 25606001. (Mangler rekn. på innkl. av agregatet)						
<u>80002 Garasje -leasingbilar</u>						
B-08- k56/08						
Bruk av ub.kapitalfond	660 000	40 607	517 033	557 640	102 361	25301002
Overf. frå driftsrekneskapen	32 000	32 000	0	32 000	0	
Overf. frå drift -momskomp	8 000	8 000	0	8 000	0	
Sum	700 000		517 033	597 640	102 361	
						Avslutta
<u>80003 Omsorgsbustader</u>						
Budsjet 2009						
Overf. frå driftsrekneskapen	240 000	0	0	0	240 000	25608002
Overf. frå drift -momskomp	60 000	0	0	0	60 000	
Sum	300 000		0	0	300 000	
Beløpet kr. 240.000 er avsett til disp.f. 25608002.						

Note 13 Lånegjeld pr. 31.12.2009

Lånetype	Låneytar	Utbet. år	Føremål	Brutto lån	Saldo 1.1.09	Bet. avdr.	Bet. renter	Restlån
Gjeldsbrev	Husbanken	2005	Etabl.lån	2 000 000	1 727 270	90 910	96 495	1 636 360
	Husbanken	2006	Etabl.lån	2 000 000	2 000 000	0	105 559	2 000 000
Gjeldsbrev	Husbanken	1998	*samanslåtte	6 240 776	1 479 391	295 879	84 837	1 183 512
Gjeldsbrev	Husbanken	2001	Etabl./boligtils	2 000 000	1 669 486	77 817	80 602	1 591 669
Gjeldsbrev	Husbanken	2002	Etableringsl.	1 000 000	950 397	598 462	45 596	351 935
Gjeldsbrev	Husbanken	2009	Etableringsl.	3 000 000		36 985		2 963 015
Gjeldsbrev	Husbanken	1998	Etabl.lån	1 500 000	385 423	385 423	25 625	0
Gjeldsbrev	Husbanken	2007	Etabl.lån	3 000 000	3 000 000	0	164 310	3 000 000
Pantelån	Husbanken	2008	Etabl.lån	3 000 000	2 973 403	68 456	87 446	2 904 947
Gjeldsbrev	Husbanken	1992	Hamrom	930 000	747 800	42 800	40 947	705 000
Gjeldsbrev	Husbanken	1995	Oms.bustader	2 400 000	1 360 000	80 000	76 323	1 280 000
Pantelån	Husbanken	1994	Bust. Bøverd.	900 000	774 000	36 000	43 086	738 000
Gjeldsbrev	Husbanken	2002	Flyktningsbust	1 747 000	1 495 200	46 046	71 236	1 449 154
Pantelån	Husbanken	1989	Gj.g.bustad	1 208 000	724 800	72 480	41 883	652 320
Pantelån	Husbanken	1996	P/U-bustad	805 000	559 898	34 926	25 041	524 972
Pantelån	KLP	1999	Øvergrenda	7 400 000	3 885 000	370 000	136 951	3 515 000
Pantelån	Komm.bank	2005	Div	73 000 000	60 225 000	3 650 000	3 728 957	56 575 000
Pantelån	Komm.bank	2005	Div.inv.	12 380 000	10 523 000	619 000	693 298	9 904 000
Pantelån	Komm.bank	2002	Div.inv.	19 198 000	8 842 600	736 900	417 150	8 105 700
Pantelån	Komm.bank	2007	Div.inv.	21 498 000	19 885 650	1 074 900	1 040 394	18 810 750
	L/S- Brannvern	2001	K-sak 9/01		140 000	80 000		60 000
				123 348 318	8 396 984	7 005 736	117 951 334	
Av dette forvaltningslån husbanken					14 185 370	1 553 932	690 470	15 631 438
Lånegjeld pr 01.01.2009					123 348 318		6 843 052	102 319 896
Avdrag 2009					-8 396 984			
Nye lån 2009					3 000 000			
Refinansiert					0			
Lån pr 31.12.2009					117 951 334			
Ubrukte lånemidler					-6 603 002			
Utlån					-43 643 006			
Netto lånegjeld					67 705 326			
Innbyggjartal (pr 31.12.2009)					2 410			
Netto lånegjeld pr. innbyggjar							28 093	

Note 14 Langsiktig gjeld

Tekst	2009	2008
Kommunens samla lånegjeld pr 31.12	117 951 334	123 348 318

Kommentar: Sjå spesifikasjon note 18.

Gjeld fordelt på sjølvkostområde og anna verksemd:

Tekst	2009	2008
Kommunens samla lånegjeld pr 31.12	117 951 334	123 348 318
Andel knytt til sjølvkostområdet		
Vatn, avlaup og renovasjon i kr		
Vatn, avlaup og renovasjon i %	0%	
Andre sjølvkostområde i kr		
Andre sjølvkostområde i %	0%	
Gjeld som vert dekkja av statlege lånetilskot i kr		
Gjeld som vert dekkja av statlege lånetilskot, %	0%	
Gjeld knytt til kyrkjeleg råd i kr		
Gjeld knytt til kyrkjeleg råd i %	0%	
Avdrag på gjeld		

Tekst	2009	2008
Varige driftsmidlar pr 01.01	240 920 865	245 134 009
Investeringslån pr 1.01	117 951 334	123 134 009
Avskrivningar	8 292 128	8 011 922
Avdrag på investeringslån	6 843 052	6 837 219
Veid levetid anleggsmidlar (år)	29,1	30,6
Gj.snitt løpetid investeringslån (år)	17,2	18,0
Meiravdrag utover loven sitt minimum	2 783 347	2 812 726

Kommentar:

Det ligg ikkje føre spesifikasjon på lånegjeld knytta direkte til VAR-området da låneopptak er gjort samla for fleire typar investeringar og låna har vore refinansierte fleire gongar.

Note 15 Meir- eller mindreforbruk

Meir- eller mindreforbruk (rekneskapsmessig underskot/overskot)		2009	2008
Meir-/mindreforbruk pr 1.01	IB	5 199 853,03	7 896 785,98
Dekking av tidlegare meirforbruk	530	0,00	0,00
Årets mindreforbruk	580	3 478 650,55	5 199 853,03
Bruk av tidlegare mindreforbruk	930	5 199 853,03	7 896 785,98
Årets meirforbruk	980	0,00	0,00
Meir-/mindreforbruk pr. 31.12	UB	3 478 650,55	5 199 853,03

Meir-/mindreforbruk frå investeringsrekneskapen		2009	2008
Meir-/mindreforbruk pr 1.01	IB	0,00	0,00
Dekking av tidlegere meirforbruk	530	0,00	0,00
Årets mindreforbruk	580	0,00	0,00
Bruk av tidlegere mindreforbruk	930	0,00	0,00
Årets meirforbruk	980	106 868,96	0,00
Meir-/mindreforbruk pr. 31.12	UB	-106 868,96	0,00

Kommentar:

Årets meirforbruk i inv.rekneskapen gjeld EDB-inv. Regiondata kr. 63.680,76 og prosjekt 25001- Loar Barnehage kr. 43.188,20

Beløpet bør inndeckast ved disponering av mindreforbruk i driftsrekneskapen.

Note 16 Spesifikasjon av vesentlege forpliktingar

- 1- Kommunen har ingen vesentlege forpliktingar som ikkje er synleggjorte i rekneskapen.
Sjå note 12 vedr. garantier.
- 2- Ingen større leasing eller leigeavtalar som gjev store forpliktingar over fleire år.
- 3- It-system blir i hovudsak administrert ved Regiondata.

Note 17 Tilhøve ved slutten av rekneskapsåret

Tilhøve ved slutten på rekneskapsåret med betinga utfall og hendingar etter balansedagen:
Ein kjenner ikkje til tilhøve som vil påverke rekneskapsforhold etter balansedagen.

Note 18 Konto for skattetrekk

Kommentar:

Skattetrekkskonto 2085.09.15726 viser pr. 31/12-2009 innestående kr. 4.990.029

Dette er ein sperra konto som sikkerheit for inntrekt skattetrekk i perioden.

Skuldig skattetrekk pr. 31/12-09 - balansekonto. 23214010 viser kr. 3.777.022.

Note 19 Kyrkjeleg råd - økonomiske tilhøve

Tekst	Rekneskap	Budsjett	Avvik	Førre år
Ordinært driftstilskot	1 400 000	1 400 000		1 300 000
Tilskot til driftsprosjekt				
Verdi av tenesteavtaler mv	150 000	150 000		150 000
Tilskot til investeringar	500 000			

Kommunale lån pr 31.12 ifht investeringar

Kommentar:

Tilskot til inv. gjeld Bøverdalen kyrkje. Kommunestyrevedt. 15/2008.

Note 20 Årsverk og løn og godtgjersle

Fast tilsette:

Tilsette m/arb.avtalar	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent
Støttefunksjon-adm-serv.torg-økonomi-løn/skatt-bibliotek-kultur	9	47,37	10	52,63
Oppvekst	14	29,17	34	70,23
Barnehage	1	3,33	29	96,66
Helse velferd	3	10,00	27	90,00
Miljø,teknisk,landbruk	13	46,43	15	53,57
Institusjonsbasert omsorg	3	4,48	64	95,55
Heimebasert omsorg	4	7,84	47	92,16
Talet på leiande stillingar	9		Inkl.adm.sjef.	
Talet på kvinner i leiande stillingar	4			

Løn til administrasjonssjef og godtgjersle til ordfører:

Tekst	2009	2008	2007
Løn og godtgjersle til ordfører	596 800	590 000	535 000
Løn og godtgjersle til administrasjonssjef	615 000	598 000	535 000

Revisjonshonorar:

Tekst	2009	2008	2007
Ordinært revisjonsarbeid	185 000	138 000	142 400
Forvaltningsrevisjon	59 000	86 000	42 000
Tilleggsytningar/bistand	146 000	120 000	99 000

Kontrollutval:

Tekst	2009	2008	2007
Tilskot til sekretariat for kontrollutval	54 000	93 000	93 000

Note 21 Tap og tapsavsetningar for kommunale krav

Tekst	2009	2008
<u>Kundefordringar</u> Balanse 21399002-21399070		
Kommunens samla kundefordringar pr 31.12	3 159 781	3 466 762
Utgiftsført tap på kundefordringar i året	43 413	52 677
Avsett til tapsavsetning på kundefordringar i året	100 000	250 000
Avsett til tapsavsetning på kundefordringar pr 31.12	253 910	197 323

Kommentar:

Vedr. avsetting til tap på krav er kr. 100.000 avsett jfr. k-sak 25/09 v/disp. av mindreforbruk 2008.

Utlånte midlar

Utlånte midlar pr 31.12	43 643 006	42 773 976
Utgiftsført tap på utlån i året	0	0
Avsett til tap på utlån i året	0	0
Avsett til tap på utlån pr 31.12	0	0

Kommentar:

Note 22 Netto driftsresultat

	2009	2008
Netto driftsresultat iht. årsrekneskapen	7 358 658	662 771
For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om korleis drifta i kommunen har vore siste år, må det korrigerast for følgande forhold:		
- Bruk av bundne fond	-3 559 661	-5 609 406
+ Avsetting til bundne fond	6 673 542	4 534 000
-/+ Uvanlige gevinstar eller tap frå sal av finansielle anleggsmidlar	0	0
-/+ Andre uvanlege og vesentlege inntekter / utgifter	0	0
Korrigert netto driftsresultat til kommunens driftsaktivitet	10 472 539	-412 635

Note 23 Tiltakspakka til regjeringa

Det er utgiftsført kr. 2 614 000 til vedlikehald av kommunale bygg som følge av Regjeringa sin tiltakspakke for 2009.

Bokf. meirverdiavgift er kr 267 661. Dette ligg i kommunen sin driftsrekneskap.

Kr. 298 000 er avsett til bundne driftsfond. Dette skal finansiere prosjekt som vart starta i 2009, men ikkje avslutta.

Note 24 Avviksforklaring

	Rekneskap 2009	Regulert budsjett 2009	Avvik	Forklaring
<u>Driftsinntekter:</u>				
Brukarbetalingar	7 689 898	7 039 550	650 348	Ymse store og små avvik. Opph.langtid Helseh. 690`
Andre sals- og leigeinntekter	31 878 911	30 697 000	1 181 911	Fleire avvik både på mindre og meirinntekter. Sal av konsesjonskr. utgjør meirinnt. 547`
Overføringar med krav til motyting	29 118 210	22 422 335	6 695 875	Meirinnt. sjuke-fødselsp. samt andre ref. frå NAV. Utg. 4.143`
Rammetilskot	51 343 755	55 253 000	-3 909 245	Ikkje just.etter siste prognose.Må sjåast i samanheng med skatt på innt./formue og andre indirekte skattar.
Andre statlege overføringar	4 843 638	4 453 162	390 476	Her er fleire mindre avvik både på mindre og meirinnt. Rentekomp. u/ten-8401 utg. meirinntekt på 587`

Notar til rekneskapen

	Rekneskap 2009	Regulert budsjett 2009	Avvik	Forklaring
Andre overføringar	1 759 288	1 484 600	274 688	
Skatt på inntekt og formue	40 257 619	37 724 000	2 533 619	Må sjåast i samanheng med rammeoverf. samt andre innd.skattar. Meireinnt.utgj. 935`
Eigendomsskatt	3 860 724	2 873 800	986 924	Endra skattegrunnlag på verker og bruk.
Andre direkte og indirekte skattar	6 322 779	3 500 000	2 822 779	Sjå skatt på innt.og formue
Sum driftsinntekter	177 074 823	165 447 447	11 627 376	
<u>Driftsutgifter:</u>				
Lønsutgifter	99 847 195	94 815 856	5 031 339	Må sjåast i samanheng med sjukep. 4.143`
Sosiale utgifter	22 685 772	23 450 381	-764 609	
Kjøp av varer og tj som inngår i tenesteproduksjonen	27 360 243	26 566 601	793 642	Strømutg.-257`. Forsikr.-85`. Transport/skyss utgj.225`
Kjøp av tenester som erstattar tenesteproduksjon	11 732 310	11 618 729	113 581	
Overføringar	11 312 309	11 336 091	-23 782	
Avskrivningar	8 298 878	8 011 921	286 957	
Fordelte utgifter	-11 548	-176 982	165 434	
Sum driftsutgifter	181 225 159	175 622 597	5 602 562	
Brutto driftsresultat	-4 150 336	-10 175 150	6 024 814	
<u>Finansinntekter:</u>				
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	14 650 189	15 229 000	-578 811	Renter av bankinnskot. Red.rente Eidefoss utgj. kr.84.000.
Mottekne avdrag på utlån	140 558	120 000	20 558	
Sum ekst. finansinntekter	14 790 747	15 349 000	-558 253	
<u>Finansutgifter:</u>				
			0	
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.	4 553 002	5 582 300	-1 029 298	Nedgang i rentesats på ekst.lån.
Avdragsutgifter	6 843 052	6 830 700	12 352	
Utlån	184 577	110 000	74 577	
Sum eksterne finansutgifter	11 580 631	12 523 000	-942 369	
Resultat eksterne finanstransaksjonar	3 210 116	2 826 000	384 116	
Motpost avskrivningar	8 298 878	8 011 921	286 957	
Netto driftsresultat	7 358 658	662 771	6 695 887	
<u>Interne finanstransaksjonar:</u>				
			0	
Bruk av tidlegare års reknesk. m. mindreforbruk	5 199 853	5 199 853	0	
Bruk av disposisjonsfond	1 811 030	1 585 525	225 505	Løyvingar tidl.år.
Bruk av bundne fond	3 559 661	5 609 406	-2 049 745	Budsjeterte ikkje brukte løyvingar
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	
Sum bruk av avsetningar	10 570 544	12 394 784	-1 824 240	

Notar til rekneskapen

	Rekneskap 2009	Regulert budsjett 2009	Avvik	Forklaring
Overført til investeringsrekneskapen	1 814 200	3 114 086	-1 299 886	Budsjetterte inv.tiltak-ikkje gjennomført
Dekking av tidlegare års reknesk.m. meirforbruk	0	0	0	
Avsetningar til disposisjonsfond	5 962 810	5 359 469	603 341	Diff. er tiltak som er budsji 09 som ikkje ferdigstilt.
Avsetningar til bundne fond	6 673 542	4 584 000	2 089 542	Avsett-VAR-område 1.056` Konesesj.avg. 662` samt andre øyrem.tilskott som ikkje er brukt.
Sum avsetningar	14 450 552	13 057 555	1 392 997	
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	3 478 651	0	3 478 651	

Note 25 Sjølvkostområde

	Resultat		2009	Årets deknings- grad i %	Balansen	2008
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/ underskot (-)		Avsetn(+)/ bruk av (-) deknings- gradsfond	Deknings- gradsfond pr. 31.12
Renovasjon	1 875	1 915	-40	97,91%	-40	188
Vatn	2 539	2 122	417	119,65%	417	253
Avlaup	3 375	2 736	639	123,36%	639	-411
Feiing	314	347	-33	90,49%	0	0
Byggesak	238	403	-165	59,06%	0	0
Septik	1 431	1 454	-23	98,42%	-23	188

Note 26 Disposisjonsfondet

Fondet pr. 1/1-09		7 214 771,67
Avsett i året:		
K-25/09	Avsett oversk-2008	3 080 853,03
K-546/09	Budsj.justeringssak	402 445,00
	Avsett spillemidl-ballbinge	162 000,00
		3 645 298,03
		10 860 069,70

Notar til rekneskapen

Brukt i året:

	Teneste:		
K-40/09	1000	Samf.målekart	16 661,00
Del.11/12-09	1000	Lom og Bøverdalen Røde kors	15 000,00
F-110/09	1206	Rettsvederlag	30 000,00
F-115/07	1211	Ikks-internkontrollsystem	18 307,00
B-09	2210	Loar barnehage	380 000,00
Del-30/9-	2311	T. Jonson-selskapet	10 000,00
B-09	2343	Friviljugsentralen	25 000,00
Div.Vedt.	2831	Etabl. tilskott	366 300,00
B-09	3333	Kommunale vegar	100 000,00
F-18/09	3750	Vedlikeh. bygdatun	100 000,00
F-37/08	3752	Hamsunmarkering	57 972,00
K-72/07	3771	Lom stavkyrkje 850 år	124 424,00
F-582/50	3850	Boka på Bergom	50 000,00

Brukt i investeringsrekneskapen:

K-57/09	3255	Ambulansestasjon	71 530,40	1 365 194,40
Disposisjonsfondet 31/12-09				9 494 875,30

Av dette er disponert:

K-25/04		It-satsing pleie og omsorg	59 500,00	
K-39/04		Loar barnehage	160 000,00	
F-129/05		Montering av tjuverialarmar	88 000,00	
K-12/06		Kommuneplanarb	42 782,00	
K-14/06		Loar barnehage -bemanning	120 000,00	
K-26/06		Sårbarhetsanalyse	25 000,00	
K-31/06		Mot mer makt for kvinner	90 000,00	
K-17/07		Arealplan	147 080,00	
F-114/07		Elektronisk pasientjournal	100 000,00	
F-115/07		Data ikks.intern/kvalitetssystem	76 693,00	
Del-1/3-08		Kulturlandskapsprogram	100 000,00	
F-45/08		Kalde spor-samarb.prosj.	50 000,00	
K-37/08		Geologisk kartlegging	115 000,00	
K-54/08		Gateadr.-namneskilt	102 000,00	
B-09		Garmo reinseanlegg	350 000,00	
B-09		Leirmo reinseanlegg	350 000,00	
Del-24/2-09		Svein Terje Garmo-etabl.tilsk.	35 000,00	
Del-11/6-09		Dagmar Laingen- etabl.tilsk.	35 000,00	
Del-10/11-09		Tor Erik Stamstad-etabl.tilsk.	35 000,00	
Del-10/11-10		Olav R. Kjæstad -etabl.tilsk.	35 000,00	
Del-19/11-09		Øystein Fosstuen- etabl.tilsk.	35 000,00	
F-72/09		Krisetelefon	4 812,00	
K-40/09		Samf.målekart	83 339,00	
K-57/09		Ambulansestasjon	569 470,00	2 808 676,00
Disponibelt pr. 31/12-2009				6 686 199,30

Note 27 Kraftfondet

Kto.25111001/25111002

Fondet pr. 1.1. 2009.			6 249 767,93
<u>Avsett i året:</u>			
	Konsesjonsavgifter	4 161 675,00	
	Avsett avdr./renter-Lom Møbelindustri	51 250,00	
	Renter	163 048,00	4 375 973,00
			10 625 740,93

Brukt i året:

	Teneste:			
K-41/08	1204	Pilotpr. Nasjonalparklandsby	89 350,74	
K-66/06		Småsamf.satsing	41 726,00	
F-5/08		Bøverbrus	100 000,00	
K-44/08		Liv i Lom	374 223,07	
Del-128/09	1209	Tilflytting	15 000,00	
B-09	3250	Tiltaksarbeid	430 876,38	
Del.4/8-09	3251	Lomsguiden	22 500,00	
Del-2/3-07		Soleggen-brøyting	10 000,00	
Del-12/9-09		Soleggen-brøyting	10 000,00	
B-09		Jotunheimen Reiseliv	325 000,00	
F-69/09		Nissegården	45 000,00	
Del-7/7		Forpr. nettv. nasjonalpark landsbyer	5 000,00	
Del-5/5-09		Sykkelrittet Viking Tour-09	6 250,00	
Del-21/2-07	3253	Nordal Traktorservice	8 000,00	
F-59/07		Stokk & Stein	39 800,00	
B-09	3254	Landbruk	492 000,00	
B-09	3290	Landbrukskontor	37 354,00	
B-09	3259	Lom Veksthus	100 000,00	
B-09	3265	Regionrådet	447 480,00	
B-09	3335	Tilskot private vegar	78 009,00	
F-31/09	3350	Off. toalett	57 000,00	
F-70/09	3800	Lom IL	75 000,00	
K-45/09	3860	Fleirbrukshall	200 000,00	3 009 569,19
		Kraftfondet pr. 31.12. 2009		7 616 171,74

Notar til rekneskapen

Av dette er disponert:

Budsj	Tilskot- Landbruk	705 483,00	
B-2003	Vedlikehald komm.bustader	116 995,00	
F-109/06	Prosjektleiar-Nasjonalparkriket	35 000,00	
K-42/06	Lom Møbelindustri a/s	300 000,00	
F-132/06	Sikring Glåma v/Glimsdal	78 000,00	
K-66/06	Småsamfunnsatsing	258 274,00	
F-19/07	Gardskart	38 490,00	
F-79/07	Gondolbane-forprosjekt	100 000,00	
F-30/08	Nasj.parkriket fin.stilling	35 000,00	
F-46/08	Fosstugu Næringspark	50 000,00	
Del-4/3-08	Kirkestuen Transport	15 000,00	
Del-30/6-08	Løvehjerte-markn.undersøking	20 000,00	
K-44/08	Liv i Lom som Nasj.park.landsby	225 777,00	
Del-29/7-08	Oppl.kontoret -Brimi Kjøken SA	15 000,00	
B-09	Regionrådet	104 520,00	
B-09	Servicnæring	50 000,00	
B-09	Elveforbygging	60 000,00	
F-35/09	Film Uren-Luren-Himmell	40 000,00	
Del-128/09	Skandinaviamesse	30 000,00	
K-21/09	Parkeringspl. v/Juvasshytta	150 000,00	
K-23/09	Gjendeosen	400 000,00	
Del-7/5-09	Loftsrennet 2009	15 000,00	
F-69/09	Nissegården-tømmerfl.akt.	45 000,00	2 887 539,00
Disponibelt pr. 31.12-2009			4 728 632,74

Note 28 Heimfallsfondet

Fondet pr. 1.1-09		10 312 345,54
Renter-2009		270 010,00
	Avsett-oversk. bygdabok	210 780,00
Heimfallsfondet pr. 31.12 2009.		10 793 135,54
Av dette er disponert:		
Budsj-08	Utbygg. bustader-prosj.42312	1 000 000,00
Disponibelt pr. 31/12-2009		9 793 135,54

Note 29 Kapitalfondet

Fondet pr. 1.1. 2009			8 278 916,48
<u>Avsett i året:</u>			
	Kapitalinntekter lvg	280 642,17	
	Avdrag/ref./Salg tomter	168 118,00	
	Renter-09	200 000,00	648 760,17
			8 927 676,65
<u>Brukt i året:</u>			
Sak:	Teneste:		
K-15/07	2220	Loar Barnehage	325 041,00
K-65/08	2540	Heimesj.pl.-garasje	517 032,50
K-28/09	3255	Bustad-Gjeisar	1 138 220,00
B-08	3751	Miljøstasjon	251 566,89
			2 231 860,39
		Kapitalfondet pr. 31.12. 2009.	6 695 816,26
<u>Av dette er disponert:</u>			
B-08		Felles EDB-drift	219 724,00
B-07		Hamrom vassverk	52 547,45
B-08		Fossb. reinseanl. pr-42138	200 000,00
B-08		Miljøstasjon	336 983,71
B-08		Opprusting Presthaugen	800 000,00
K-28/09		Bustad- flyktn./vanskelegstilte	361 780,00
B-09		Informasjon	120 000,00
			2 091 035,16
		Disponibelt ub. kapitalfond 31/12-2009.	4 604 781,10

Revisjonsmelding

NORD-GUDBRANDSDAL
KOMMUNEREVISJON

Lom, 23. mars 2010
J.nr/ref: 2010-60 InBr

Lom kommunestyre
2686 Lom.

REVISJONSMELDING FOR 2009

Vi har revidert årsrekneskapen for Lom kommune for rekneskapsåret 2009, der driftsrekneskapen viser kr 102.523.993 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 3.478.650. Vi har også revidert dei budsjettvedtak og disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen. Vidare har vi revidert opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen. Årsrekneskapen er sett saman av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversikter og noteopplysninger. Kommunelova med tilhøyrande rekneskapsreglar i forskrift om årsrekneskap og årsmelding og god kommunal rekneskapskikk i Noreg, er nytta ved utarbeidinga av rekneskapen. Årsrekneskapen og årsmeldinga er lagt fram av administrasjonssjefen. Vår oppgåve er å uttale oss om årsrekneskapen og andre forhold i samsvar med kommunelova og forskrift om revisjon i kommunar og fylkeskommunar mv.

Vi har utført revisjonen i samsvar med kommunelova, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, herunder revisjonsstandardar vedtekne av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardane krev at vi planlegg og gjennomfører revisjonen for å oppnå tilstrekkeleg tryggleik for at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon. Revisjon omfattar kontroll av utvalde delar av materialet som underbygger informasjonen i årsrekneskapen, vurdering av dei nytta rekneskapsprinsippa og vesentlege rekneskapsestimater, samt vurdering av innhaldet i og presentasjonen av årsrekneskapen. I den grad det følgjer av god kommunal revisjonsskikk, omfattar revisjon også ein gjennomgang av økonomiforvaltning og den interne administrative kontroll i kommunen. Vi meiner at vår revisjon gjev eit forsvarleg grunnlag for vår uttale.

Vi meiner at

- årsrekneskapen er avlagt i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit uttrykk for den økonomiske stillinga i kommunen pr. 31. desember 2009 og for resultatet i rekneskapsåret i samsvar med god kommunal rekneskapskikk i Noreg
- dei disposisjonane som ligg til grunn for rekneskapen er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett
- leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god kommunal rekneskapskikk i Noreg
- opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og i samsvar med lov og forskrifter.

Nord-Gudbrandsdal kommunerevisjon

Ingulf Brandsarbakken
Revisjonssjef

Magbar Kolden
Revisor

Kopi til: Kontrollutvalet, Formannskapet og Administrasjonssjefen

Postadr.	Hovudktr. Sel:	Avd.ktr. Lom:	Foretaksnr:	976 634 837 MVA
Sel rådhus	Telefon: 61 23 10 00	61 21 10 00	Bankkonto:	2085.63.47576
2670 Otta	Telefax: 61 23 11 72	61 21 17 70	E-mail:	ngkpostmottak@sel.kommune.no
	Mobil: 90 73 17 84			